

HEBREOS Yi Necy Huidi Pinjaty Yajniguejx Je Hebreo jäy

¹ Jecy'ajty Dios ayuc yejcy ma ajt nmij'ap nmijteedy canaag'oc etz canaagnax mïd je yprofetas ajcxy, je' ajcxy huidibi najtzcapxiy Dios y'ayuc.

² E jadachambi ma xii tiempo yhuingooni co je naaxhuiñybi ycixani, Dios ayuc yecy ma ïch ajt mïd je' y'ung. Dios mïd y'ung yaj'oyiye je naaxhuiñybi etz tüg'óciy tijaty huidibi yajpatp. E Dios ti y'ung yajmigo'ixmadziydäy tüg'óciy.

³ Dios y'ung ymïd Dios y'oy'ajtïn, yi' je' Dios ytiïcxin'ajtpy yjajin'ajtpy. Yi' je' codinaayb etz yajniguëxiy nej je' je Dios. Dios y'ung huijtz'ijtaayb tüg'óciy mïd je' y'ayuc etz ane'min mic'ajt mïdpi. Co Dios y'ung ti xyajhuaatzim ajt nbocy, chi cöbijcy je mij'ane'min jiiyby tzajpjoty, jadu'n nej jihuïy y'ixtacy a'oy'amy ma je mijpi Dios ymijc jiiyby tza-pjoty.

Dios y'ung jacmij yi'ca'ydi ángeles ajcxy

⁴ Je Dios y'ung jac mij je' ymic'ajt y'ane'min mïdity, ca'ydi je ángeles ajcxy. Com yi' je' Dios y'ung, paady ycixpi mic'ajt mïdity jaydëbi ane'my huidibi Dios yje'ajtpy, e ca'ydi yi' ángeles ajcxy yi' jadu'mbi mic'ajt mïd.

⁵ Com Dios ca' yi' ni tüg ángel nimay:
ïch miich n'ung'ajtpy. ïch miich ti nyajpi'c'aty
jadachambi xii.

Nañ jadu'n ca' Dios ni tüg ángel nımay:

Miich xyteedy'adııbıch, ııch miich n'ung'adııyb.

⁶ Co Dios y'ungoob oy quexy ma naaxhuiñyäjy chınäy, chi yı' ane'mın pidacy:

Huen je ángeles ajcxy nidüg'ócıy huindzigıhuıpy pa'tjıhuıhuıpy je' y'ung.

⁷ E mııd je ángeles ycıxpi, Dios ymına'ñ:

Yı ángeles jadu'n yı' ajcxy nej poj. Yı' ajcxy huıdıbı tzajpjoty tzınaayb, jadu'n yı'ajcxy nej huıdzuc, nej jıınye'n.

⁸ Jadu'n Dios ymınañ mııd y'ung ycıxpi:

Miich, Dios'ajtp, miich m'ane'mın huınıxıı huınıtıempo yı' yıdıpy. Mııd mdudägy'ajtıın miich m'ane'mıpy.

⁹ Tı mdzocy je tıy'ajt tıybi, e ca' tı m'ıxa'ñ je jıbıcpı. Paady ycıxpi Dios, miich mDios, tı xyhuın'ıxy, e tı yejctäy nıgı ma miich je jotcujc'ajtıın je xondaacın, ca'ydı ma yı mmi'ane'mbıdıjc.

¹⁰ Dios nañ jadu'n ymına'ñ:

Miich, Huındzın Dios, oga'n'aty mbıdac nej naaxhuiñybi chondacy, e mııd miich mmıc'ajtp myaj'oyıy je tzajp.

¹¹ Cıjxtähuıp yı naaxhuiñybi etz yı tzajp, per miich huı'mıp huınıxıı huınıtıempo. Jadu'n yı naaxhuiñybi etz yı tzajp y'amıjıydähuıpy nej huit.

¹² Jadu'n miich yı naaxhuiñybi etz yı tzajp m'anägıpy nej tüg huit yaj'anägıın. Jadu'n miich yı naaxhuiñybi etz yı tzajp myajtıgadzıpy nej jäy ajcxy yajtıgach yhuıt. Chi miich je'ni m'ıdıpy, je mxıı mjımıjt ni mına ycacıxıpy ycatıgoyıpy.

13 Ni camina Dios canimay ni tüg je ángeles ajcxy: Iña' ma ñich nmijc a'oy'amy, ixti mabaad ñich miich je mmidzip nmimadactäyich, jadu'n yi'ajcxy nipaadipy nej yi' miich mdecypocx-pejt'adyii.

14 Tüg'ócüy je ángeles ajcxy ac espíritu yi' ajcxy, e ytungixy ma Dios, yquexyöygixy jigix pubedipy je jäy ajcxy huidibi ajcxy y'alma padam ñidzoocin.

2

Ca' n'ijxnajx nmidonajxim nigoo yi' pocyhuin-meeexin

¹ Mïd jadyaabi tïy'ajt ycixpi, oy co yajxon n'ocjäyguüiyim Dios ytïy'ajt huidibi ti nmidoohuim, jigix ca' nijjpyöyduutim je Dios ytïy'ajt huidibi jadu'n nipatp nej tü'aa oybi.

² Pen je ayuc tïy'ajt huidibi ángeles ajcxy yejc jecy'ajty, huï'm je' co yjanchity. E pinjaty pocy-tumb, e ca' cuyduuni Dios ytïy'ajt, Dios chaachytunipy je' nej padyii mïd ypocy ycixpi.

³ ¿Nej tijy ñich ajt co Dios ycastigo nga'ocpaatim, pen je' je' yam ca' nmijpidaacim je Dios ytïy'ajt jadu'n nej jëbi xyajnidzoocim ajt n'alma? Yi Huindzin Jesús jayijp'aty ci'm nigapxy Dios ytïy'ajt jadu'n nej jëbi Dios xyajnidzoocim ajt n'alma. E jac'axam je discipulos ajcxy nañ jadu'n najtzcapxiy Jesús y'ayuc, e nigapxpejty ajcxy co yjanchity je Jesús y'ayuc, e chi capxnajxy ajcxy jada tïy'ajt ma ñich ajt.

⁴ Jadu'n anajty capxhuäcxixy Jesús y'ayuc ma ñich ajt, chi Dios yajniguëxïcp Jesús y'ayuc co yjanchity co tuñ ijxpejt, mijhuinma'ñ etz milagro. E co Dios xymooyim je yjihui'ñ ymic'ajt, chi nije'

nije' nbaatim mic'ajt ma Dios. E jadu'n Dios tuñ nej yi' tzocy.

Jesucristo jadu'n je' anajty nej ajcxy yjuugy ymigüg

⁵ Dios ca' yi' ángeles ajcxy ti cötuycin möy co y'ane'mity ya naaxhuiñ, jadu'n nej xii tiempo min cidägy, je xii je tiempo huidibi ich ajt nnimiydaacin.

⁶ Hue' janchtiy ji tüg'it yjaybetyity ma Dios ñecy, ma ymina'ñ:

Miich Dios, ¿ti yi' je naaxhuiñjyä, co miich yi' ajcxy mjäy medziyb? ¿Ti yi' je naaxhuiñjyä, co miich je' ajcxy mjotmay'adyii?

⁷ Janch con xii tiempo miich ti mmöy yi' naaxhuiñjyä ajcxy e nañ ti mmöy jacminacy ymic'ajt y'ane'm'ajt ca'ydi yi' ángeles ajcxy. Per jac'axam miich mmöhua'ñ naaxhuiñjyä ajcxy nigä ymic'ajt y'ane'm'ajt, ca'ydi je ángeles ajcxy. Tüg'óciy huidijaty miich ti myaj'oyiy anajty ti mbidactähuiip yi' ma yi' naaxhuiñjyä ajcxy ane'min.

⁸ E co anajty ti mbidactäy anajty ma yi' ajcxy y'ane'min, jadu'n nipaady nej jihuüy tüg'óciy tijaty huidibi ti myaj'oyiy, y'idipy ma yi' ajcxy ytecyat.

E jadu'n yi', co Dios moyday ane'min je Cristo. Dios ni ti yi' ca'ixmach nicxy yca'ity ma yi' y'ane'min. Oy ixypy ca'ni cham n'ixim co tüg'óciy tijaty ya naaxhuiñ etz tzajpjoty ca'ni amugi' ycapxycöbigyii.

⁹ Dios ti xyaj'ijxim co Jesús m̄id mij'ajt ane'm'ajt. Je ángeles ajcxy n̄igi mic'ajt oy'ajt anajty m̄idity, ca'ydi Jesús co yi' chinay ya naaxhuiñ. Jadu'n Dios tuñ jaydēbi Jesús y'ögy m̄id jäy ajcxy ypocy ycixpi. Jadachambi Dios ti möy Jesús mij oy'ajtin, etz mij ooy ti cōmay m̄id je tzaachy'o'cin huidibi ypaat.

¹⁰ Tüg'óciy huidijaty ya yajpatp, ji'ajtp yi' m̄id Dios ycixpi etz Dios ymic'ajt yaj'ijtaayb tüg'óciy huidibi ji'ajtp. Dios tudägy ytuuñ co yajca'pxi Jesucristo y'oy'ajtin m̄id je tzaachypi huidibi ti minaxy ti yajnaxy. M̄id co Jesucristo tzaachypi ti minaxy ti yajnaxy, paady ycixp jäy ajcxy padaangixy Cristo y'oy'ajtin.

¹¹ M̄id co Jesucristo, je huidibi jäy ajcxy yajpocyñihuaatzp, jiiby mic'ajt ti paady ma Dios Teedy, paady ycixp yi' ajcxy huidibi patcixp pocyñihuaatzin nañ jim mic'ajt patcixy ma Dios Teedy. E m̄id co Jesucristo etz yi' yjäy mic'ajt patcixy ma Dios Teedy, paady ycixp Dios y'ung je Jesucristo ca' ti tzo'ydu'n jihuïy co yi' ymina'ñ co je m̄ibijcpidiyc jadu'n nipaady nej yi' yjugytijc ym̄igügtijc.

¹² Paady je Cristo ymina'ñ ma yjaybetyity:

Miich Dios, ïich miich ngapxadipyich ma nm̄igügtijcich. N'ïhuipyich iy m̄id miich ycixpi ma je jäy ajcxy ti nayyöym̄ujcigixy.

¹³ Nañ jadu'n Cristo ymina'ñ ma yjaybetyity:

Nm̄ijpidägybyich Dios.
E jadüg'oc ym̄inaanip:

Cha ïich, m̄id je ung anäg ajcxy t̄ibi Dios xymöyich.

14 Ma jäy ajcxy ytügquëx'ajtcixy, tügpi yxiixy, tügpi ni'py je' ajcxy. Nañ jadu'n Jesús ymüid je' anajty yxiixy ñi'py jadu'n nej jäy ajcxy ymüidity jigix jëbi y'ögy, e jadu'n je' yajhuindigoydähuipy je huüdibi anajty jamic'ajtmüid co jäy yaj'ögüyb, je' je' je mujcu'.

15 E jadu'n je Cristo yajnihuädzictuty tüg'óciy pinjaty anajty cojuyiy codoogiy y'ijtp ma je mujcu', müid co tzigüygixy yi y'o'cin.

16 Janch co Jesús ymüin ya naaxhuiñ, ca' nmïnaanïm co pubeda'ñ je ángeles ajcxy, je' janchtiy ypubedamyb Abraham y'ap y'oc.

17 E müid jada ycixpi, Jesucristo jadu'n anajty müidity ñinïcx etz yjugy'ajtin tú'ciy müid je jugytijc ymügütijc ninïcx etz jugy'ajtin, jigix jëbi yi' naydügpajc codinäy naaxhuiñyjäy ajcxy ma Dios yhuinduu müid tudägy'ajt etz pa'ayoohuin. Etz nañ jadu'n jigix jëbi huindzigiy Dios müid yci'm ñinïcx müid jäy ajcxy ypocy ycixpi, e jadu'n yajpocy-huaatztähuip yi mayjäy ajcxy.

18 Com Jesucristo ci'm tzaachypi minajx yaj-najx, etz nañ jadu'n je mujcu' Jesucristo jot'ijxy huinma'ñ'ijxy, paady ycixp Jesucristo jëbi pubety pinjaty jadu'n tzaachypi minajxp yajnajxp, etz ma yjot'ixyii yhuinma'ñ'ixyii je mujcu'.

3

Jesús jacnigü mijity yi' ca'ydi Moisés

1 Müid co Jesucristo jadu'n ti tuñ, paady ycixp miich ajcxy migügtijc huüdibi cixyjot huinijot mijpidacp Jesucristo, je huüdibi ajcxy Dios ti xyhuin'ijxcixy co xyje'adánigixy. Pidaaccix

mhuinma'ñ yajxon ma je Cristo Jesús, je hu'idibi nejhu'iyim co Dios ti quexy ya naaxhuiñ, je hu'idibi tügpajc mijtungmüid ma Dios, hu'idibi tügpajc xycodinaayim ma Dios.

² Jesús tudägy yi' ti y'ity ma Dios yhuinduu, je Dios hu'idibi ti yajnibigyii je mijtung, tim jadu'n nej Moisés y'ijty tudägy ma je ytung müid tüg'óciy jäy hu'idibi anajty ti cöbijccixy Dios ycötujcin ma Moisés.

³ Jesús ymihuaad nigi huindzigi'ñ etz cömayin, ca'ydi Moisés. Tim jadu'n nej pin tüg tijccojpi je' je' ijtp cömay, ca' nminaanim je tijc ijtp cömay.

⁴ Tüg tüg tijc jim je' pin cojp. Per Dios yi' ti yajcojtäy yaj'oyäydäy tüg'óciy hu'idibi ji'ajtp.

⁵ E jadu'n je Moisés tudägy je' ytuuñ müid tüg'óciy jäy hu'idibi ti paady Dios ycötujcin ma yi'. Je Moisés je' ytung'ajti yejcy je tiy'ajt hu'idibi anajty Dios jac'axam yegamyb.

⁶ Je Cristo tudägy ytuñ müid tüg'óciy ich ajt hu'idibi mijpidacp Dios, tim jadu'n nej tüg jäy y'ung tudägy ytuñ ma yteedy ytiyc yteedy ypidägy. Jadu'n ich ajt nbaady nej Dios ytiyc, e Cristo tudägy ytuñ müid ich ajt, pen tudägy nmibijcim Dios y'ayuc, ca' n'ixmajtzim ajt nmibijcin. Pen nmijpidaacim Dios agujc jotcujc ixti mabaad n'o'cim müid je' ycixpi hu'idibi njijp'ijxim ma Dios.

Dios yjäy ajcxy ypoox'in

⁷ Paady ycixp jadu'n yjaybetyity ma Dios ñecy ma je Espíritu Santo jadu'n ymíñañ:

Jadachambi pen midooyb miich ajcxy nej Dios ymíña'ñ,

⁸ ca' ajcxy m'ijtcixy jotjuuñ jadu'n nej je' ana-
jty ajcxy jotjuuñ y'ity, je' ajcxy huídibi
mibidígy Dios jecy'ajt (co ajcxy y'ijty jim
mijtigíduum). Je xii je tiempo jecy'ajty co
ajcxy jot'ijxy huinma'ñ'ijxy Dios.

⁹ Chi Dios ymína'ñ:

Miich ajcxy mmij'ap mmijteedy ajcxy jim
mijtigíduum xyjot'ijx xyhuinma'ñ'y'ijxich
ajcxy jecy'ajty. Ca' ajcxy jäymech co ajcxy
y'ijxy anajty canaag mijhuinma'ñ huídibi
ndumybich anajty müid yi' ajcxy ycixpi
huixchiguipx jimijt.

¹⁰ Paady njotma'tyich müid miich ajcxy mmij'ap
mmijteedy jecy'ajty, e nmínaañich:
“Nüidigoy tüdigoy ajcxy jabom jabom
ma yjot yhuinma'ñ. E ca' ajcxy
nejhuíhuaangixy anajty ich nní'aa ndü'aa.”

¹¹ Paady yi' ajcxy nmijotma'tyich, e janch janch
nnímaayich ajcxy, e ca' n'íindägých, co ca'
ajcxy ytigíhuipy ma ich nbocxtac.

¹² Migügtijc, naygüend'ájtigix nidüg nidüg co
ni tüg miich ajcxy mgamüid'adip jibicjot jibic-
huinma'ñ, e ni mga'ixmájtzcixipy Dios juugypi
y'ayuc, müid co ca' mmibijccixy.

¹³ Hue' janchtiy nayjot'amijmóoyigixy miñ xyipy
jabom jabom namí xii tiempo yjacnicxñi. Jadu'n
miich ajcxy mdunipy, ca'ydi ajcxy yi' pocytuní xy-
huin'ingixy, e chi anajty mneybidáacigixy jotjuuñ.

¹⁴ Pen mmibijcim nmijpidaacim Cristo y'ayuc
tüibi nbaatim oga'n'aty, e ca' n'ixtigíhua'cim
mabaad n'o'cim, chi jébi n'ijtim müid Cristo.

¹⁵ Je' je' je huídibi jaybetyity ma Dios y'ayuc:

Cham, pen mmidooyb miich ajcxy nej Dios ymina'ñ, ca' ajcxy m'ijtcixy jotjuuñ, jadu'n nej je' anajty ajcxy huidibi Dios mijotma'tp anajty mïid co ajcxy mibidïgy Dios.

16 ¿Pinjaty ajcxy huidibi jecy'ajty midou Dios y'ayuc e mibidïgy Dios? Nidüg'ócïy je' ajcxy huidibi tzomb Egipto naaxjot jecy'ajty mïid Moisés.

17 ¿Pinjaty je Dios ymijotma't jadu'n huixchiguïpx jimijt? Je huidijaty ajcxy tundigoy mïid Dios ytiy'ajt, e je' ajcxy cijx y'öctaaygixy jim mijtigïduum.

18 ¿Pinjaty Dios ñimay co ni camina ytigïhuipy ma je Dios y'it ylugar ma jëbi ypooxcixy mïid yï'? Je' ajcxy huidibi ca' ycapxymïdoy.

19 Paady nnejhuïyïm co janch ca' ajcxy jajty nej ytigïygixyipy ma Dios y'it ylugar mïid co ajcxy ca' mibijcy Dios y'ayuc.

4

1 Com nmïidni ajt Dios y'ayuc, jadu'n nej ti xyaj'ahuanïyïm co ndigïyïm ma yï' chinaydac yjugy'ajttac, e nboocxim mïid yï'. Paady ooy tzocy co ndzigïyïm Dios. Ca' jecyïty co nidüg miich ajcxy ca' mdigïhuipy mïid co ca' mmibijccixy Dios y'ayuc.

2 Nañ jadu'n ti iich ajt nmïidoohuïm je Dios y'ayuc oybi, tim jadu'n nej yï' ajcxy jecy'ajty ti midooy. Per ca' Dios y'ayuc ma ti ypubedyii ajcxy co ti jamïdoogixy je tiy'ajt. Com hue' ajcxy ymidou, e ca' ajcxy mijpidacy.

3 Ich ajt com ti nmibijcim je Dios y'ayuc oybi, iich ajt je' tigïyïmïp ma je it huidibi Dios ti tijy ma jëbi nboocxim mïid yï'. Com Dios jadu'n yminañ:

Paady yi' ajcxy nmijotma'tyich, e nnimäyich ajcxy, n'ibaadyich ngapxpaadyich n'ayuc, co ni camina xii yi' ajcxy ypocxtac capaadiipy ma ich.

Tüg'ócay huidibi Dios yajcojy yaj'oyiy, hue' ti yajcojy ti yaj'oyiy jayijpni ca'ni anajty naaxhuiñybi chondacy.

⁴ Com ma yjaybetyity je tiy'ajt jiiby muumity nigapxy je mihuixtujcxibi ma jadu'n ymina'ñ:

Dios ypocxy je mihuixtujcxibi miid je' ytung ycixpi tibi anajty tuñ.

⁵ E jadüg it yjaybetyity ma Dios ñecy ma jadu'n ymina'ñ:

Ca'p yi' ajcxy ytigiygixipy ma ich nbocxtac.

⁶ Hue' janchtiy Dios yjacmiid'ajtyñi it lugar ma ypocxtac ma jebi pinjaty ytigihuiy. Yi' ajcxy huidibi tzinay jecy'ajty huidibi jayijp midou Dios y'ayuc, ca' je' ajcxy ytigiy ma Dios ypocxtac, miid co ajcxy capxycomidoodacy Dios.

⁷ Paady ycixpi Dios ti pidägy tüg xii tüg tiempo mina jebi pinjaty tigihuiy ma yi' ypocxtac. Je' jadachambi xii tiempo Dios ti pidägy. Dios ti xyñimaayim nej David ymina'ñ tzach com jecy, nej miñ jaybety huidibi ti yajnigapxy co jadu'n ymina'ñ:

Jadachambi pen midooyb miich ajcxy nej Dios ymina'ñ, ca' ajcxy mnaybidáacigixy jotjuuñ.

⁸ Co Josué je Israel jäy ajcxy camoy je pocxin, ca' Dios canigapxy huingbi xii mina ytigihua'ñ ajcxy ma Dios ypocxtac.

⁹ Paady ycixp, jadu'n yjac-hui'myñi jadüg xii

tiempo mina Dios yjāy ytiġihua'ñ ma Dios ypocxtac.

¹⁰ Com pinjaty tiġiyyb ma Dios ypocxtac hue' je' ypocxy mīid je' ytung ycixpi tiibi anajty tuñ, tim jadu'n nej Dios ypocxy je mihuixtujcxīibi mīid je' ytung ycixpi tiibi anajty tuñ.

¹¹ Hue' tzocy co naymic'ijxim nej huaad ndigiyyim ma je Dios ypocxtac, ca' yjeyity co nijēity miich ajcxy mbaduunipy nej ajcxy y'idīich huīdibi ajcxy ca' mībijcy Dios y'ayuc, e ca' mdigiyyigixipy ma Dios ypocxtac.

¹² Com yi Dios y'ayuc ijtp yi' huinixii huinītiempo, e ymīd mic'ajt. Nīgi yajtiġiyñajxtāy ninīcx, jot almi, ca'ydi tūg espada huīdibi mejtz'adu'm'amy jījpīp etz yjījpxu'ñity. E Dios y'ayuc nejhuydaayb nej jāy ajcxy yjot yhuinma'ñ mīidity, e tūg'ōciy tijaty ajcxy ñijot'ajtcixyp.

¹³ Ca' ji ni ti huīdibi Dios ti yajcojy nicxy ñayyūchyii ma yi' yhuinduu. Tūg'ōciy nej ajt njot nhuinma'ñ nmīidity ñiguēxīctāhuip yi' ma Dios, je Dios ma iich ajt nguendi ngīyegaanim, yi' ijxtaayb ajt njot nhuinma'ñ.

Jesús yi' je' je mīhuingapxpi ma Dios

¹⁴ Jesús, je Dios y'ung, yi' je' tūgpajc jacmījtungmīid huīdibi xycodīnaayim ma Dios mīid ajt nbocy ycixpi. E Jesús ti ytiġiy ma Dios yhuinduu, paady ycixp tzoc ijtim tudāgy ma ajt nmībijcin.

¹⁵ Pues com Jesucristo, je huīdibi tūgpajc mījtungmīidip ma Dios, je huīdibi xycodīnaayim etz xyhuingapxim ma Dios, com Cristo tzaachypi etz ijxta'ni canaagnax ti yajnaxy, tim jadu'n nej

ich ajt tzaachypí etz ijxta'ni nyajnajxim, per je' ca' ma ti bocy tuuñ. Paady ycixpi jébi Cristo ajt xypa'ayoohuim co ajt nyajnajxim tzaachypí etz ijxta'ni.

¹⁶ Tzoc agujc jotcuje nmihuingoonim je Dios y'ane'mdac e n'ojadajtim nmibijctzoohuim Dios, jaydēbi co anajty jotmay nmid'ajtim, chi Dios may'ajt oy'ajt tunipy mīd ich ajt ycixpi.

5

¹ Tüg tüg mijtungmīdipi huīdibi huingapxp jāy ajcxy ma Dios, hue' je' yajhuin'ijxp ma yēyijctijc, etz yajnīgapxpejty, jaydēbi yhuingapx jāy ajcxy ma Dios etz yajnaxipy Dioscojuyip mīd jāy ajcxy ma Dios, etz yegipy huīdzigi'ñ ma Dios mīd jāy ajcxy ypocy ycixpi.

² Je mijtungmīdipi jāy ajcxy yajnībijc huīdibi huingapxp jāy ajcxy ma Dios, jēbi yi' ajcxy pa'ayooy huenpīnity huīdibi pocy ymīd, com nañ jadu'n yi' ajcxy pocy jihuīy.

³ E mīd yci'mbocy ycixpi copicy yegipy huīdzigi'ñ ma Dios etz mīd jacjadyii jāy ajcxy ypocy ycixpi.

⁴ Ni pin huaad ci'm ycanaymōyii je jadu'mbi tung co yhuingapxity ma Dios. Dios yhuin'ijxpy pinjaty huingapxip ma yi' mīd jāy ajcxy ycixpi, tim jadu'n nej Dios huin'ijxy Aaron jecy'ajty etz yajnībijcy yi' jadu'mbi tung.

⁵ Jadu'n yjajty mīd je Cristo, ca' ci'm nayñibijctzoohuīy ma yi' jadu'mbi tung. Dios yajnībijci co huingapxip mīd jāy ajcxy ycixpi, e ti ymōyii je mij'ajt jadu'n nej anajty ti nimāy:

Miich je' ñch n'ung. ñch miich mjugy'ajt ti mmöy cham.

⁶ Nañ jadu'n ymına'ñ jadüg'it ma Dios ñecy:

Miich je' mhuingapxyp je jäy ajcxy ma Dios huinixi huini tiempo, tim jadu'n nej Melquisedec ytuuñ.

⁷ Co Cristo chinay ya naaxhuiñ, chi ooy mijuydägy minucxtägy Dios, chi ooy mibijctzoy janch mic je Dios huidibi jëbi ycohuañyii ma je o'cin. Miiid co ooy mibijcy ooy huindzigiiy Dios miiid yung naxy yjot yhuinma'ñ, paady Dios ymidoohui.

⁸ Je Cristo oy je' anajty Dios ja'ung'adyii, yjajti nej ycapxymidoohuipy Dios, miiid je' ycixpi nej anajty ti y'ayoy ya naaxhuiñ.

⁹ Co Cristo yajca'pxy yi' y'oy'ajtin miiid je tzaachypi huidibi yminajxy yajnajxy, chi ni'ixi' anajty y'ity jëbi cop'adyii alma nïdzoocin huinixi, jaydëbi tüg'óciy pinjaty capxymidoob Cristo, ypaadip ajcxy y'alma nïdzoocin.

¹⁰ Dios jadu'n yajniibijcy Jesús co yajnicxip je jac mijpi tung ma yi' co huingapxip jäy ajcxy ma Dios, tim jadu'n nej Melquisedec ytuuñ jecy'ajty.

Je ayo'n co nijjpyöyduutim yi mibijcin

¹¹ Ooy ñch miich ajcxy mij nmiiidmiydäga'ñ ma jadayaabi tiy'ajt, per ooy chachchip nimiydaacnity, com ca' miich ajcxy mic'amy mhuiñihuñhuipy Dios ytiy'ajt.

¹² Jadu'n nej jada xi tiempo ti yjejni ma miich ajcxy oga'n ti mmibicy. Hue' miich ixypy ajcxy mniyaj'ixpijcnip Jesucristo ytiy'ajt je tzipjatypi. Per miich ajcxy mdzojcyñi co myajnajtzcaxihuipy huiñjemy je Dios y'ayuc huidibi ca'

chipity. Ti miich ajcxy m'ahuimbijttaaygixy ca' mic majaa ma mmibijcin. Hue' jeyi miich ajcxy jadu'n nipaady nej pi'ctijc huidibi leche uucp, e ca' jadu'n paady nej mij'anactijc huidibi caagy caayb.

¹³ Pinjaty jajpatp ma jada ixpijcin huidibi ca' chipity, jadu'n yi' nej ma'xungdijc com ca' jajtcixy je ayuc tiy'ajt tiybi.

¹⁴ Je' tzipjatpyi tiy'ajt je je' winjihuiygixp, je' huidibi ymibijkin mij may mid'ajtkixpin, jidu'n nej je' huidibi y'aa ytitz jim ajkixyin je' titzpi jich kaagy je' ykaaygixpy, je' ko yjajtkixpy je' nej winjiwiygixichin je' huidibi oy, etz je' huidibi ka'oyin.

6

¹ Paady tzoc nigí jajuycpejtím n'ixpijcin ma Dios ytiy'ajt, tzoc ajt yajyeecim nmibijcin, jigix jadu'n nipaadip jadu'n nej jäy tibi yhuinmañ yca'pxtaayni. Ca' n'agapxiyo'cim canaag'oc jabom jabom je tiy'ajt huidibi ti nbaatim co oga'n nmibijcim Cristo. Ca' janam jatzojc n'ixpijco'cim huidibi oga'n ti n'ixpijcin jadu'n nej co njothuimbijtím nej anajty ndunim jibicpi huidibi xyajnicxim ma yi o'cin, e jadu'n nej nmibijcim Dios oga'n.

² Ca' jadüg'oc n'ixpijco'cim je ixpijcin miid je niibejtín ycixpi, etz jadu'n nej yajcñixajy je mibijcpidijc jaydebi paadip ajcxy je Dios yjihuiñ ymic'ajt, etz jadu'n nej yi öcpi ajcxy yjugypigipy co anajty ti öccixy, etz jadu'n nej Dios tzaachytunañ huinixi pocyjäydijc.

³ Chi njac'ixpijcin Dios y'ayuc je tzipjatypi, pen Dios jadu'n tzojcpy.

⁴ Com pinjaty ti huinjihuïy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e jäygidägy huidibi Dios yejcpy, etz müdity Dios yjihu'iñ ma y'ay yjot, jadu'n je' nipaady nejjihuïy chinay ma jün ytïcxin.

⁵ Etz ti ajcxy jäygidägy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e ti jihuïygyxy Dios yjihu'iñ ymic'ajt huidibi yajtzinaayip ajcxy y'alma ma je xii je tiempo huidibi miimb cidacp.

⁶ Yi jadu'mbi jäy, pen tundigooyb ajcxy jadüg'oc müd Dios ytiy'ajt, e ixmach ajcxy nej anajty ti mibijccixy Jesucristo, ca'p jëbi jadüg'oc jothuimbijtcixy ma Dios müd pocy ycixpi e pijtzoogixy pocyhuinmeecxin jadüg'oc. Co ixypy jadu'n ajcxy tuñ, chi huimbizimy nej ajcxy jadüg'oc yajcruudzpejtcixy je Dios y'ung müd ajcxy ypocy ycixpi, e nixiiccixy yajxiiccixy nej Jesucristo y'o'cy müd ajcxy ypocy ycixpi.

⁷ Jadu'n yi' ajcxy nej naax nü'uuctich naag'oc naag'oc ytu'y. E pen je naax yejcpy ooy cosecha ma pin ti nüpy ti ytuñ, Dios je' anajty yconuucxin ymüd.

⁸ Pen actim apy etz actim jibic ujtz ypidzimy ma je naax, ca' je' ti tzoohuïty, e Dios je' yajtigoyamb etz nöctähuip ma je mij jün. (Jada naax jadu'n jada' nipaady jadu'n nej jäy huidibi ti ixmach ymibijcin.)

Yi huidibi nmibijcim yi' xyhuijtz'ijtim tudägy

⁹ Migügtijc ajcxy huidibi ooy ndzocyich, oy ich ajcxy jadu'n njamüdmüydägyich müich ajcxy, janch nejhuïybich co ca' ajcxy ti m'ixmach yi mibijcin, etz nejhuïybich co oybi conuucxin mbaadaangixyp ma Dios etz m'alma ajcxy nidzoocin paadaangixy.

10 Com Dios ooy yi' ytuđägyity, e ca' yi' jäyđigoy huıdıbı mııch ajcxy mdumyb mııd yi' ycıxpı, jadu'n nej oyjäy'ajtın tı mdungıxy mııd jacjadyıı mıbıjcpıdıjç, e chambaad jadu'n mdungıxy.

11 Hue' ĩch ajcxy ndzocyıch co mııch ajcxy nıdüg nıdüg mnıxondaaccıx tungıx oyjäy'ajtın ıxtı mabaad m'öccıxy, jıgıx mbaadıpy ajcxy tüg'óciy huıdıbı ajcxy mjıjp'ıjxyp ma Dios.

12 Ca' ĩch ajcxy ndzojccıxy co mııch ajcxy m'ahuımbıdıpy nuux. Padungıx mııch ajcxy jadu'n nej ajcxy ytungıxy huıdıbı mıbıjcp Jesu-cristo etz huıdıbı yajtungıxp mecxtujçın, jaydebi mbaatçıxy tııbı Dios xyaj'ahuanııygıxy.

13 Co jecy'ajty Dios moy Abraham je' y'ayuc, cı'm je' nıgapxpejty y'ayuc, com ca'anajty jı jac mıjpi pın nıgapxpedıpy je' y'ayuc.

14 Chi Dios Abraham nımay: “Janch co ĩch mııch ngonucıp, e nmöhııpy may m'ap'ung m'apmang.”

15 E jadu'n Abraham y'ahııjxy mııd mecxtujçın, e jadu'n ycıdıgııyı huıdıbı anajty Dios tı yaj'ahuanııyıı.

16 Co ajcxy jäy ycapxcıxy co yjanchıty, jım je' pın nıgapxpejtp je' y'ayuc, je' pın jacmıjıp, je' nıgapxpejtpy jada ayuc. E co nıgapxpety je' y'ayuc, çı je' ayuc y'ıty, e ca' huaad pınjaty ymına'ñ co ca' yjanchıty.

17 Paady ycıxpı Dios nıgapxpejty ycı'm'ayuc, mııd co anajty yajnejhuıhua'ñ je' jäy ajcxy co cuyduna'ñ y'ayuc tııbı ahuanııy.

18 Jı yajpaady mejtznax Dios y'ayuc huıdıbı ca' huaad capxtıgach, e Dios ca' y'anııdıgy nımına. E co Dios jadu'n tuñ, çı xyajjotçugııyım mıj, ĩch

ajt huidibi n'ixtaayim e ndzojcam yi' ypubejtin. E ti nmijpidaacim yi' y'ayuc jadu'n nej jijp'ijxim co xymöhuaanim ajt n'alma jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy ni mina.

¹⁹ E miid co njjpp'ijxim co Dios xymöhuaanim ajt n'alma jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy, paady ajt n'alma jotcujc ijtım ca' ma tzig'iñ jihu'iñ. Jadu'n Dios y'ayuc nipaady miid ich ajt ycixpi nej tüg pujx huidibi je barco huon'ijtp mejyoty, ca'ydi nej yjaty je barco. Ich ajt njjpp'ijxim co ndigihuaanim ma Dios y'it tzajpjoty, tim jadu'n nej je judío sacerdote mijtungmiidpi ytigiy anajty jecy'ajty ma Dios y'it ma je Dios ytiyc, je it huidibi anajty adiyducyip miid huit.

²⁰ Tigihuaanim ich ajt ma je Dios y'it tza-ppjoty ma Jesús ytigiy miid ich ajt ycixpi, Jesús ti yaj'ahuäch nej jëbi ndigiyim ma Dios y'it. E jadu'n Jesús naydügpajc huingapxy etz codinäy mayjäy ma Dios yhuinduu huinixi huinitiempo. Jesús ytung tim jadu'n nipaady nej Melquisedec ytuñ jecy'ajty.

7

Yi Jesús tim jadu'n ymijity nej Melquisedec

¹ Je Melquisedec hue' je' anajty rey'ajtp ma je cajp huidi yxi Salem, e je' anajty huingapxp ma je mijpi janchypi Dios tzajpjotypi. Co anajty Abraham yhuimbity co anajty oy ti chiptuñ, ma anajty je reydiyc oy ti yajqueec-huäcxtäy ti mimadactäy, chi Melquisedec chooñ oy jipcoyöyiy Abraham, e chi ooy Dios mijuydacy minucxtacy miid Abraham ycixpi.

² Huidibi anajty Abraham ti paady ma anajty oy ti chiptuñ, chi je' pijc-huäcxy majcpicy, chi pugoñ tüg-picy mooy je Melquisedec. Melquisedec yxii hue' yhuimbizimy “rey tudägyi”. E com co anajty yrey'aty jim Salem, hue' Salem yhuimbizimy “jotcuyc'ajtin”, paady jëbi nminanim jadu'n, “je rey huidibi jotcuyc'ajtin yejcp”.

³ Je Melquisedec ca'p anajty yajnejhuüy ytaj yteedy, ni y'ap yteedy. Ni ycayajnimiydägy nej ypi'c'ajty etz nej y'ögy. Tim jadu'n je' anajty yajpaady nej je Dios y'ung, tüg huidibi huingapxp jäy ajcxy ma Dios huinixii huinitiempo.

⁴ Occuenditungixy miich ajcxy nej je Melquisedec anajty ooy ymijity. Je Abraham, ñch ajt nmij'ap nmijteedy ci'm mooy Melquisedec je tüg picypí huidibi anajty ti pijci je rey ajcxy ma oy chiptuñ.

⁵ Nej Moisés ycötujcin y'ane'my je' anajty ajcxy yhuingapxy ma Dios ytijc je pinjaty Leví y'ung'ajtpy y'anäc'ajtpy, y'ap'ung'ajtpy y'apmang'ajtpy. Je' ajcxy cötujc mïid co jäy ajcxy yajcuend'adipy tügpicy je majc-picypí huidibi xii diezmo. Oy je' anajty ajcxy ja'ajugy'adyii ja'amigüg'adyii, com hue' anajty ajcxy Abraham y'ap y'oc nidüg'óciy.

⁶ Per Melquisedec oy je' anajty ca' Leví ap'adyii teedy'adyii, yajcujt je Abraham tügpicy je majc-picypí. Je' je' anajty huidibi cidigüiyi tiibi anajty Dios yaj'ahuaníyii. Jadu'n Melquisedec yajpuhuaníy Dios je Abraham.

⁷ Ni pin ycamina'nip co ca' yjanchity co je pin conuucxin yejcp, jac mij je', ca'ydi je pin yajconuucxp.

8 Ya ma ñich ajt, pñ cǎdigiiyip tǔgpiçy je ma-jcpiçy (diezmo), hue' je' ajcxy jǎy huídibi öçp. Per jadu'n nej anajty Melquisedec, jadu'n ymina'ñ ma yjaybetyity co je' yjactzinaayñi.

9 E jēbi yajmina'ñ co je Leví etz jadu'ñyibaad je y'ap y'oc huídibi ajcxy huingapxp ma Dios, e yajcuejtçixy Israel jǎy huídibi Dios patip, nañ jadu'n nipaady nej jihuïy ymigüety je' ajcxy je Melquisedec huin'it co Abraham ymigüejti.

10 Jadu'n nipaady nej jihuïy Abraham ñigix'ajtyñi y'ap'ajtñ yteedy'ajtñ Leví etz jacjadyii je huídibi anajty ajcxy ca'ni ypi'c'atyñi yma'xung'atyñi co oy Melquisedec yjijpcobadyii.

11 Je Israel cajp yajcǎdigiiyí je' je Dios y'ane'min ycötujcñ je Levita ajcxy huídibi anajty huingapxp je mayjǎy ma Dios, je' je' anajty ajcxy Aarón y'ap y'oc. Chi jada' co jada ajcxy janch ca'ocyaj'ahuimbijttǎy tudǎgy pñjaty anajty je Dios ycötujcñ payöyb, ca'p tim je' anajty ycopiçyity co ycajacquëxigy jadüg huídibi codinähuiçp je mayjǎy ma Dios, ca' y'ocje'jiñ ma ymiiñ Aarón y'ap y'oc. Je jadügpi huídibi codinähuaamyb je mayjǎy ma Dios, hue' copicy co tú'ciy naybadiiyb mñid Melquisedec.

12 Co ytigadzipy pñjaty huingapxp ma Dios, nañ jadu'n ytigadzip je tiy'ajt je cötujcñ.

13 ñich ajt nHuindzin Jesucristo, je huídibi ñimiydacpy ma Dios ñecy co huingapxa'ñ je mayjǎy ma Dios, huingbi ap huingbi Teedy je' anajty, ca' y'ocLevíjn. E ni tǔg yí' y'amigüg ca' yhuingapxy ma Dios.

14 Huädz yajnejhuïy co ñich ajt je nHuindzin Jesús hue' je' anajty ymij'ap'ajty ymijteedy'ajty je Judá.

Moisés ca' yí' capxpaty Judá y'ap y'oc co nimíydacy pínjaty anajty huíngapxp je mayjäy ma Dios ytíjc.

15 Jacniguëxíc p jada ooy co jadüg ytígíy huídibi tumb ma Dios, huídibi tú'cíy naybaatíp mïid Melquisedec.

16 Ca'p Jesucristo yajtungbíjci co huíngapxíp je mayjäy ma Dios mïid je cötujcín huídibi mínaamb co yí' y'amígügtíjc pátíp yí' jadu'mbí tung, je huídibi ajcxy yjugy'ajtín cixíp tígoyíp. Hue' je Jesucristo chinaayín yjugy'ajtín ca' ycixípy ytígoyípy ni mína, paady ycíxp Jesucristo yajtungbíjci huíngapxíp je mayjäy ma Dios.

17 Com mïid je' ycíxpi jadu'n Dios tíy'ajt yejcy co jadu'n ymína'ñ:

Miich je' cham mhuingapxyp je mayjäy ma ñch. Tüg nax miich mhuingapxín nej Melquisedec anajty yhuíngapxy.

18 E jadu'n je oga'nbi je ane'mín cötujcín huídibi Moisés yejc, ca' y'octuni cham, ca' jac ti mic'ajt mïidity co jaydëbi yajtzögípy jäy ajcxy y'alma.

19 Je Dios ycötujcín huídibi Moisés jayhui'm jecy'ajty, ca'p je' ni ti yaj'oybidzimy yajhuätzpídzimy. Mïid je huíngapxípi ycíxpi huídibi nmïid'ajtím cham jac'oy yí' huídibi njíjp'íjxím ma Dios.

20 Co Dios Jesucristo yajtungbícy, chi nïgapxpejty yci'm ayuc co yjanchíty.

21 Jacjadyii ajcxy huídibi anajty tungíxp ma Dios ytíjc, hue' je' ajcxy tungmooyí, e ca' Dios nïgapxpejty yí' ajcxy y'ayuc. Per co Jesucristo ytungbíjcy, chi Dios nïgapxpejty yci'm'ayuc. Com jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n ymína'ñ:

Je Huindzın Dios ti nġapxpety yci'm'ayuc, e ni mına ycajotmetzcġhuipy.

Jadu'n Dios nımay y'ung:

Miich mhuingapxamyb etz mgodināhuamyb je mayjāy ma ġch huinixġ huinġtiempo. Jadu'n miich mdunġpy nej Melquisedec ytuuñ.

²² Com Dios nġapxpejty yci'm'ayuc co yjanchġty co Jesucristo ytungbġjcy, paady yġ Jesús yġ' je' ma-jamoy mic'ajtmoy je jemybi ayuc huġdibi yajhui'm mġd jāy ajcxy ycġxpġ, je jac'oybi cġtujcġn.

²³ Jacjadyġ huġdibi anajty yhuingapxcġxy ma Dios ytġc, nımay anajty ajcxy ooy. Com co tġg y'o'cy, chi huġgbġ ytġġy ma je' ytung.

²⁴ Jesús com ca' yġ' yjugy'ajtin ycġġpy ytġgoyġpy ni mına, paady ca' ytung ixmach, etz ca' yġ'ytungmġy ni pġn.

²⁵ Mġd je' ycġxpġ Jesucristo mic'ajt mġdity jaydġbi yajnġdzoocġpy jāy ajcxy y'alma huinixġ huinġtiempo, pġnjaty mġbġjctzooyb Dios ma Jesucristo yxġ. Jesucristo jġbi tunġpy jadu'n, com yġ' yjugy'ajtin ca' ycġġpy ytġgoyġpy ni mına. E yġ' Dios mġbġjctzodġb mġd jāy ajcxy ycġxpġ jabom jabom huinixġ huinġtiempo.

²⁶ Je Jesús je' je' tġgpajc je mġjtungmġdpġ ma Dios, huġdibi ġch ajt nyajmayjajtm, je huġdibi mġd huādz yjot huādz yhuinma'ñ, e ca' je' mġdity ni ti jġbġcpġ ni ti pocy. Je' ca' tġgnax y'ity mġd pocytumbġdġjc. Nġġ je' ymġjity ycġġty, ca'ydi jac ti huġdibi yajpat tzajpjoty.

²⁷ Ca' Jesús yjadu'nġty nej ajcxy jacjadyġ huġdibi tuun ma Dios ytġc jecy'ajty, co yaj'ocġcġxy ġyujc, e je' ajcxy yejcpy huindzġġñ jabom jabom, mġdġg

co je' ajcxy ñayajpocyñihuächyii, e chi jada' mïd jäy ajcxy ypocy ycixpi. Jesús tügtecypajc je' yejc huindzigi'ñ mïd mayjäy ycixpi, co je' ci'm ñayyejci ma yi o'cin jadu'n nej tüg huindzigi'ñ.

²⁸ Je Dios ycötujcin huïdibi Moisés yjayhui'm jecy'ajty, hue' y'ane'my co huen tungmöy jäy ajcxy huïdibi pocy mïd, co mijtungmoy ma Dios ytijc. Chi jac'axam Dios yajhui'my jemybi ayuc jemybi cötujcin, e nïgapxpejty yci'm'ayuc co yjanchity. E mïd je jemybi ayuc Dios tungmoy yci'm'ung, huen yajnicxip je mijpi tung ma yi' y'it, je Dios y'ung huïdibi ijtp huinixi ca' ti bocy mïdity.

8

Jesús yi' je' je mijhuingapxpi ma yi Dios y'ayuc jemybi

¹ Huïdibi ooy nïgi ycopicyity, huïdibi yajnimiydaacp, co ñch ajt nmïd'ajtim pin xycodinaayim ma Dios, je' je' je Cristo, je huïdibi jiiyby ijtp mij'ane'mbi tzajpjoty, jadu'n nipaady nej jihuiy yi' y'ñäy a'oy'amy ma Dios ymijc.

² Jiiby je' ytuñ ma je janchypi Dios y'it ylugar, je amaaybi, huïdibi oyhuindzigi'y ijtp. Je it huïdibi Dios yajcoj, e ca' nmïnaanım jäy ajcxy yajcoj.

³ Tüg'ócay pinjaty huingapxp ma Dios, yajnibicy je' paady, e copicyity co cïyegipy ofrenda etz tijaty huindzigi'ñ ma Dios mïd jäy ajcxy ypocy ycixpi. Paady ooy ycopicyity nañ jadu'n co Jesucristo yegipy ofrenda etz huindzigi'ñ ma Dios mïd jäy ajcxy ypocy ycixpi.

⁴ Co Jesucristo ixypy ya y'ocyajpaady naaxhuiñ, ni ycahuingapxy ixypy mayjäy ma Dios. Com

jiini ya yajpaady pin huingapxi ma Dios ytijc, pin yejcp ofrenda etz huindziñiñ jadu'n nej Moisés ycötujcin y'ane'my.

⁵ Jadayaabi huingapxi ajcxy ytungixy ma Dios ytijc ya naaxhuiñ. Je' je' tüg iixpejt nej Dios y'it jii by tzajpjoty, jadu'n yi' nipaady nej tüg anecpi huidibi tzomyb jii by tzajpjoty. Co Moisés jecy'ajty Dios ytijc je' coji mii d huit, chi Dios ñimaayi: “Cuenditun yajxon co anajty mgojy je tije tügenax jadu'n nej je iixpejt huidibi nyaj'ijx jim copcixy.”

⁶ Per je mii tung huidibi Jesús ytumyb ma Dios mii d jay ajcxy ycixpi, jac'oydung yi' ca'ydí je tung huidibi je jay ajcxy ytumyb huidibi mii tung mii d ma Dios ytijc ya naaxhuiñ. Com jembyi etz jac'oy etz jacmic'ajt mii d je cötujcin huidibi Dios ymoy Jesús, ca'ydí je cötujcin huidibi Dios ymoy Moisés jecy'ajt. Com hue' je' jac'oy alma ni dzoozin Dios yaj'ahuanii y jay ajcxy ma je jembyi cötujcin.

⁷ Co je jayijp'atypi cötujcin huidibi Moisés ymooyi cayaj'oyiydaayi jay ajcxy ypocy mii d Dios, ca' yi' ixyipy ycopicyity je mii metzpi cötujcin huidibi Dios ymoy jay huinjemy.

⁸ Per Dios y'ijx co je jay ajcxy ca' yajxon cuydungixy je cötujcin huidibi Moisés ymoy, jadu'n nej ymina'ñ ma yjaybetyity ma Dios ñecy mii d je' ajcxy ycixpi, ma jadu'n ymina'ñ:

Jadu'n je Huindzin Dios ymina'ñ: “Mimb xii tiempo ma huingbi cötujcin nmöhuibich yi Israel jay etz Judá jay ajcxy.

⁹ Ca' y'ocjadu'niñ nej iich ngötujcin huidibi nmooyich je' ajcxy y'ap yteedy jecy'ajty, je huin'it tiempo taabi nyajtzooñich ajcxy

jim Egipto naaxjot. Ca'p je' ajcxy cuyduñ je cõtujcïn huïdibi ajcxy nmooyich, e paady ca' nduũnich cuendi yï' ajcxy." Jadu'n ymïna'ñ je Huindzïn Dios.

10 Jadu'n je Huindzïn Dios ymïna'ñ:

Je cõtujcïn huïdibi nyegaamybich ma Israel jäy ajcxy co anajty yïjadu'mbi xii tiempo ti ñaxy, jadu'n je'. Nbiðägibich ngõtujcïn ma yï' ajcxy yhuinma'ñ, e jadu'n nipaady nej jihuïy ti njayich n'ayuc ma ajcxy y'ay yjot. E ñch yï' ajcxy xyDios'adiïb, e yï' ajcxy njäy'adiïybich.

11 Tüg'óciy ajcxy nejhuïhuïpy pin ñch. Ni pin ji cayaj'ixpigipy pin je' je Huindzïn Dios, ni pin, ni ymïgüg, ni ymïjün ymidijc, ni pi'ctijc ni mij'anäctijc. Com nidüg'óciy ajcxy nejhuïhuïpy pin ñch; ypi'city ymutzity, ymïjjäyity, etz ymïj'anäcity.

12 E ñch yï' ajcxy nmeecxip yjibicjäy'ajtin, ni camina ngajac'ajihuïhuïybich ajcxy ypocy. Jadu'n Dios ymïna'ñ.

13 Co Dios je' ycõtujcïn jemybi nimïydägy, je' je' co yaj'amïjïyñi je jayïp'atpyi cõtujcïn. Je huïdibi amïjïyñip ca' je' y'octuunip, tzojc yï' yaj'ijxtigoyaani.

9

Je Dios ytijc huïdi ya naaxhuiñ etz Dios y'it huïdi tzajpjoty

¹ Je Dios ycõtujcïn jayïp'atpyi ymïid je' anajty ñidiy'ajt nej huaad ytuñ ma Dios ytijc ya naaxhuiñ, ma jäy ajcxy huindzïgïhuïpy Dios.

² Je Dios ytiĵc jadu'n je' ycojity. Je jayijpi cuarto hue' anajty xijity Lugar Santo, jii by anajty y'ity je candelero etz je mesa ma tzajcaagy y'ity ma Dios yhuinduu.

³ Jixci'py'amy ma je mimetzpi huit y'agiyducyity jii by jadüg'it huudibi xijip Lugar Santísimo (ma Dios ni'ixcidägy je jäy).

⁴ Jiiby anajty tüg mij mesa ac tim ori je' anajty ma ajcxy ypoomjojccixy, e ma je' jim anajty y'ity tüg cajoon ac ori je' anajty yñinix huudityi. Jiiby cajoonjoty anajty y'ity tüg tu'tz ac ori huudibi anajty mïd je jicxy ijxpejt huudibi Dios Israel jäy ajcxy ymooy jecy'ajty. Etz jiiby anajty Aarón ytajc huudibi huijp huam. Etz jiiby anajty je tzaa y'ity ma je' anajty ycijxjayity Dios y'ane'min.

⁵ Ma je cajoonnïcx jim anajty je querubines ñigojtüdyity huudibi Dios y'oy'ajtin mïd. Je querubines anajty codinaayb Dios, e je' anajty ajcxy yajnidigooyb mïd yqueec je cajonnïcx ma ajcxy je huudzigi'ñ ñi'py ypidacy mïd jäy ajcxy ypocy ycixpi. Ca' huaad yjacyajnimidyacy mijcajee jadachambi tijaty huudibi anajty yajpatp jiiby ma Dios ytiĵc.

⁶ Jabom jabom co anajty jadu'n y'ijttäy ni'ixi', chi je huingapxpi ytiĵygyixy ma Dios ytiĵc ma je jayijpi cuarto, je Lugar Santo, tuñ ajcxy huundzigi'ñ etz cuydungixy yi' ajcxy ytiy'ajt mïd Dios ycixpi.

⁷ Jimajt jimajt ma je mimetzpi cuarto huudibi je huit adiydujcp, jiiby ytiĵy tügtecypajc je huingapxpi huudibi jacmijtungmïd ma Dios ytiĵc. E co jiiby ytiĵy, chi midigiy huaj ñi'py, huudibi mïd huundzigiy Dios mïd yci'mbocy ycixpi etz mïd

tüg'óciy jäy ajcxy ypocy ycixpi etz mïd ajcxy ypocy ycixpi co ca' nejhuïygixy co ytundigooygixy.

⁸ Mïd jada ycixpi je Espíritu Santo xyajne-jhuïyim co je tungmïdipi huïdibi huingapxi je mayjäy ma Dios, ma ajcxy jacyajtungixy anajty je jayijp cuarto ma Dios ytijc, chi ca'ni je' anajty y'ahuächñi nej jëbi pinjaty ytigïy ma je it lugar Santísimo ma Dios yhuinduu.

⁹ Je Dios ytijc huïdibi ijtp anajty ya naaxhuiñ ca' je' yjëjity je janchypi. Hue' je' anajty ijx-pejt'ajtp huïdi Dios y'it'ajtpy tzajpjoty. Jiiby je tungmïdipi huïndzigïy Dios mïd ofrendas etz mïd huïndzigïñ. Per jada huïndzigïñ ca' yajtigoy je pocytunï ma je jäy ajcxy yjot yhuinmañ.

¹⁰ Je judíojäy ytiy'ajt huïdibi tuun ma Dios ytijc jecy'ajty, hue' je' ñigapxy caayin uucïn, etz jadu'n nej ajcxy ñayyajpocyñihuáatzigixy mïd nï etz canaag costumbre huïdibi ajcxy cuydumyb. Jadu'n ajcxy ytuñ ixti cooni Dios yajtigajztay tüg'óciy yi' ycötujcin.

¹¹ Per ti y'oy ya naaxhuiñ je Cristo, e yi' je' cham ijtp jacmijtungmïdipi ma Dios, yi' ti mimiñ jemybi cötujcin jac'oybi. E yi' je' codinaayb je mayjäy ma Dios y'it tzajpjoty, je it jac'oybi jacmijpi, jacca'pxypi, ca' nmïnaanïm jäy ti cojy, e ca' yaajity naaxhuiñ.

¹² Cristo ti ytigïy ma je Dios y'it, je lugar Santísimo. Ca' ti ytigïy mïd co jiiby yajquëxägañ pi'cchivo ñi'py o toro ñi'py, hue' yci'mni'py jiiby yejcpy ma Dios. Jadu'n ti ytigïy tügtecy tigïy huinixi huinïtiempo, etz xyyajnidzoocim ajt n'alma huinixi.

13 Ooy yjanchity co yi toro ñi'py etz je chivo ñi'py etz yi cuyjam co ajcxy nöccixy huaj ñix ma je Dios ojadajttac, co ajcxy je pocyjäy yajñihuäxcixy je ni'py etz yajñixidujtcixy je cuyjam ymüid mic'ajt co yajpocyhuáatzigixy ñinïcx, per jotjoty ca' yajhuäch.

14 (Je huingapxpi huídibi tumb ma Dios ytijc ya naaxhuiñ ca' ymadägy co jäy yajpocyhuädziipy müid toro ñi'py), Jesucristo ñigi ti ymadägy yajpocyhuäch jäy ajcxy müid yci'mni'py. Com Jesucristo ymüid je Dios yjihuiñ ymic'ajt huídibi ca' ycixipy ytigoyipy ni mina, chi ñaygïyejci ci'm ma Dios müid Dios yjihuiñ ymic'ajt, jadu'n nej tüg huindzigiñ huätzpi, com ca' ni ma ni ti tundigoy. E müid yci'mni'py Jesucristo xyajhuaatzim je jibicpi ma ajt njot nhuinmañ, ca'ydi ndunim huídibi Dios ca' jäygidägy, e jadu'n ajt huaad ndunim ma je Dios juugypí ytung.

15 Paady yi Jesucristo yi' je' huingapx'ajtp ma Dios müid ñich ajt ycixpi müid je jemybi ycötujcin huídibi Dios yajhui'm. Yi Jesucristo co y'o'cy, yi' ajt je' nbocy xymecxim tiibi ndundigooyim ma je jayijp'atyp cötujcin huídibi Moisés jayhui'm. E jigix pinjaty Dios ti yhuin'ixyii, jëbi ajcxy ycïdigïyii je tzinaydac ma jëbi n'ijtim huinixii. Je tzinaydac huídibi Dios ti xy'ahuaniiyim.

16 Co tüg jäy jijp'ixy y'o'cin, e yajcojy tüg testamento, ooy ycopicyity co yajnejhuïhuipy pen janch je' ti y'ögy je pin yajcoj je tiy'ajt jigix je' ytigïhuipy tumbi je tiy'ajt.

17 Co tüg jäy jijp'ixy y'o'cin e yajcojy tüg testamento, ca' je' ti mic'ajt müidity je testamento pen jugy'ajtni pin je' anajty ti yajcojy. Huin'itni

janchtiy co anajty ti y'ögy, huin'it je testamento mic'ajt mïdity. Je jemybi tiy'ajt huïdibi Dios xyajhui'my jadu'n yi' nipaady nej jäy testamento yajcojy co anajty jïjp'ixy je y'o'cin, e co Jesús y'o'cy, huin'it mic'ajt moy je Dios ytiy'ajt je jemybi.

18 Paady ycïxpi jecy'ajty co Dios Moisés moy cötujcïn, yajtzoobaat je' mïd iyujc ñi'py.

19 Moisés je' capxhuäcx je Dios ytiy'ajt ma tüg'óciy mayjäy. Chi jada' huijtzïgy tüg lana tzaptzpi mïd tüg quipy aacx huïdibi ooy oy yxuugy. Je' yajxooc ma huaj mang ñi'py etz chivo ñi'py teemhuïdity mïd ñi, chi Moisés yajñihui'ch je libro mïd je ni'py, je libro huïdibi anajty ti capxy etz nañ jadu'n jäy ajcxy yajñihui'ch je ni'py.

20 Co Moisés jadu'n ytuuñ, chi ymïnañ: “Jada je' je ni'py huïdibi yajtzoobatp je ane'mïn je tiy'ajt huïdibi Dios ti yecy ma miich ajcxy.”

21 Moisés nañ jadu'n ñi'pyñihui'ch je cochac tijc ma anajty yDios ojadajtcïxy, e tüg'óciy tumbejt huïdijaty jiihy tumb.

22 Dios ycötujcïn, je jecyïp, ymïnañ co tüg'óciy huïdijaty yajtungixyp co Dios ojadajtcïxy, copicy yajhuädziy mïd ni'py. E pen ca' ajcxy teemy yocy ni'py, Dios ca' huïnmeçxa'ñ yi' ajcxy ypocy.

Co Cristo y'o'cy mïd ajt nbocy ycïxpi, yi' yajnicxy ajt nbocy

23 Ooy jada anajty ycopicyity iyujc ñi'py huïndzigi'ñ, jigix yhuädziy huïdijaty tumb ma Dios ytiyc ya naaxhuiñ, je huïdibi iixpejt'ajtp anajty nej Dios y'it jiihy tzajpjoty. Per je Dios y'it huïdibi jiihy tzajpjoty chojcpy jac'oybi huïndzigi'ñ ca'ydi huïdi ya naaxhuiñ.

24 Com Cristo ca' je' ytigüy ma Dios ytjç huídibi jäy ajcxy ti cojy. Je tjc huídibi jäy ajcxy ti cojy, je' je' ñigojtuutin je it lugar janch janchypi huídi jüby tzajpjoty. Cristo tigiüy ma je Dios y'it ylugar jüby tzajpjoty, ma je' cham xycodinaayim ma Dios yhuinduu.

25 Je judío mïjtungmïdipi huídibi huingapxp ma Dios ytjç, huinjimïjtity ytigüy ma je Dios ytjç co yecy ni'py huídibi ca' ci'mni'py'adyii. Cristo ca' yi' ñay'ahuanüyü y'ögipy canaag'oc, jëyi tügtecypajc ytigüy ma Dios y'it müd yci'mni'py.

26 Co ixypy ca' yjadu'nity, canaag'oc Cristo ixypy patni chaachy'öcin maabi naaxhuiñybi chondagy. Per jadachambi ma xü tiempo ycixaani ytigoyaani, Cristo tügtecypajc ñayguëxiçi ya naaxhuiñ, jigix codinähuiipy tüg'öciy jäy ma Dios müd ajcxy ypocy ycixpi. Jadu'n Cristo tuuñ jigix yajtigoyipy pocytuni.

27 Dios ane'min pidac ya naaxhuiñ co nidüg nidüg jäy paadip yi o'cin tügtecypajc. E Dios ti pidägy je xü je tiempo mina tiyduna'ñ nidüg nidüg jäy müd ypocy ycixpi.

28 Je Cristo jotcuyc tügtecypajc nayyejci ma je o'cin co yajpocyñihuaatztäy je mayjäy. Chi jada' ñayguëxiğa'ñyü je mïmejtz'ocpi ya naaxhuiñ, e ca' nmïnaanim co yajpocyñihuaatzaanip jadüg'oc je mayjäy, hue' je' nihua'namyb ycohua'namyb tüg'öciy pinjaty jïp'ijxip cixyjot huinijot co je' miina'ñ müd yi' ajcxy ycixpi.

10

1 Je Dios ycötujcin huídibi Moisés jayhui'my jecy'ajty, hue' je' anajty ñidiy'ajt je oybi huídibi

miinamb. Ca'p je' anajty yjējity je oybi. Paady je cōtujcīn huīdibi Moisés yjayhui'm ca' je' jēbi huādz yaj'ahuimbity pīnjaty pocy ytumb, pīnjaty mijhuācp anajty ma Dios mīid je iyujc huīdibi ajcxy Dios yajhuindzigīyb, huīdibi ytun'ahuimbijtcīxyp jīmijt jīmijt.

² Co ixypy je cōtujcīn y'ocmadāgy huīdibi Moisés yjayhui'm yaj'ahuimbity ixypy huādz ajcxy je pocy ytumbi, ca' ixypy je jadu'mbi huindzigī'ñ y'ocyajtuuni jīmijt jīmijt. Com pīn je jadu'mbi huindzigī'ñ yejcp, co ixypy je' ypocy yajnicxtāy, ca'p je' ma ñayjihuihuīyb ti bocy mīidity jadūg'oc.

³ Co jadu'n yaj'ōccīxy je iyujc mīid ypocy ycīxpi, je' je' je tīy'ajt co ajihuiygōotigīxy ypocy jīmijt jīmijt.

⁴ Com yī huaj mang ñī'py etz yī chivo ñī'py ca' mic'ajt mīidity co pocyyajnicxtāhuīpy nimīna.

⁵ Paady co Cristo ymīiñ ya naaxhuiñ, chi nīmay je Dios:

Ca' mīich ni ti huindzigī'ñ mdzocni ma ymīiñ iyujc'ōgy, ti mīich xyñi'ixīyīch tūg ninīcx.

⁶ Ca' m'ocjāygīdaacni huindzigī'ñ iyujc huīdibi yajno'cp. Ca' mīich m'ocjāygīdaacni co jāy xyajhuindzigīy iyujc mīid ypocy ycīxpi.

⁷ Chi nmīna'ñīch: “Dios, cha nmīiñīch jigīx mīich mdzocīn yajcuydunīpy, jadu'n nej yjaybetyity ma mīich mnecy mīid īch ycīxpi.”

⁸ Tīm jayīp, Cristo ymīna'ñ co Dios ca' octzocni, ni cajāygīdāgy je iyujc ōgy huīdibi yajhuindzigīyīp, ni je huīdibi yajno'cp, jigīx je pocyñīcxtāhuīpy, oy yī' yajējity huīdibi ñīgapxy yajtunīpy ma je Dios ycōtujcīn huīdibi Moisés yjayhui'm.

9 Chi jada' jadüg'it yjaybetyity co Cristo jadu'n ymına'ñ: “Cha ñich nmiiñ, jigix miich mdzojcın yajcuydunıpy, miich huıdibi Dios'ajtp.” Hue' minaanım, yajtigoy je cõtujcın huıdidi ane'mb co jäy ajcxy huındzigııy iyujc mııd ypocy ycıxpı, etz mic'ajt mo' je jemybi cõtujcın huıdibi Jesucristo xymooym.

10 Dios jadu'n ti xyajhuaatzım ajt nbocy, com Jesucristo ti tuuni Dios chojcın co ci'm ñinıcx tügtecypajc yejcy ma yi o'cın mııd tüg'óciy jäy ypocy ycıxpı.

11 Tüg'óciy judıo sacerdote huıdibi tungmııd ma Dios ytıjc jabom jabom jadu'n tun'ahuımbijtcıxy tügpi huındzigı'ñ, huıdibi ni camına yajnicxtaayı jäy ajcxy ypocy.

12 Yi Jesucristo tügtecypajc yi' yejcy ñinıcx ma yi o'cın huınıxıı huınıtıempo, chi jada' y'ıxtacy a'oy'amy ma Dios ymıjc ma ane'mdäy tüg'óciy.

13 Jiıby tzajpjoty Jesucristo cham y'ahuıxy, ıxtı coonı Dios yi' ymıdzip mımadactaayıp, e jadu'n ajcxy nıpaadıpy nej jıhuıy Jesucristo ytecpocxpejt.

14 Mııd tügpajc je huındzigı'ñ huıdibi Jesucristo yejc, tudägy yaj'ahuımbijttäy huınıxıı huınıtıempo pinjatı ti ypocyhuäch.

15 Yi Espıritu Santo nidıy'ajtp ma ñich ajt jadu'n nej Cristo ti tuñ. Com jaybety mııñ ma Dios ñecy ma Dios jadu'n ymına'ñ:

16 Je huın'ıt xıı je huın'ıt tıempo nyajmıhuı'maamybıch je Israel jäy jemybi ayuc jemybi tıy'ajt. Nbidägıbıch ngötujcın ma ajcxy yjot, e njayamybıch ngötujcın ma ajcxy yhuınma'ñ.

17 Chi jac'axam Dios ymına'ñ:

Ni camina njäymedzaanich ajcxy ypocy, etz jadu'n nej ajcxy ytundi gooy.

18 Co je pocy ti yajhuinmecxtäy, ca'p ycopicyity yjacyajtunipy tijaty huindzigi'ñ mïid pocyhuinmecxin ycixpi.

Chojcxy nmihuingoonim yi Dios

19 Paady miich ajcxy migügtijc, jëbi ïch ajt ndigiiyim agujc jotcujc ma Dios yajpaady mïid co Jesucristo ti temy ti yocy ñi'py mïid ïch ajt nbocy ycixpi.

20 Cristo ti yaj'ahuäch je ñi'aa je tü'aa mïid ïch ajt ycixpi mïid yci'm ninïcx, je ñi'aa tü'aa jemybi oybi huïdibi tigiiyb ma Dios y'it. E je' yñinïcx jadu'n nipaady nej je huit huïdibi anajty adujcp je Lugar Santísimo ma Dios ytijc ya naaxhuiñ, je huit huïdibi cïchhuäcx co Cristo y'o'cy.

21 Jesucristo yi' je' je mïjtungmïidpi huïdibi xycodinaayim ma Dios ytijc jilby tzajpjoty.

22 Paady ycixpi jëbi nmihuingoonim Dios mïid oyjot oyhuinma'ñ, etz mïid je mïbijcin janchypi. Cristo ajt ti xyajhuaatzim njot nhuinma'ñ co ñi'py temy yojcy mïid ajt nbocy ycixpi jigix ca'ydi nayjihuiyim pocy mïid, jadu'n nej jihuiy ti ndzihuim mïid huädz ñi.

23 Tzoc tudägy n'ijtim ma nmïbijcin, ca' nyajtigajtzim nmïbijcin, com Dios cuydunipy yi' tübi xyaj'ahuaniiyim.

24 Tzoc nhuinma'ñypidaacim co njot'amijmooyim ajt nmigügtijc, jaydëbi naychojcin nayjihuiyim miñ xyipy, e nduunim oyjäy'ajtin.

25 Ca' n'ixmajtzim je nyyöymugii, jadu'n nej ajcxy nijëjity costumbre mïidity co ca' ajcxy yöy

ma naymujctac. Nigi tzoc nayjot'amijmooyim, e jadu'n nej cham yaj'ijxni co yhuingooni ma je Huindzin Jesucristo ymiinaani jadüg'oc ya naax-huiñ, chona'ñ tzajpjoty.

²⁶ Pen ich ajt jacpocytunim tzojcingixy ma anajty ti nejhuuyim Dios ytiy'ajt, ca'p ji huingbi huindzigi'ñ huidibi xyajpocyhuaatzim.

²⁷ Je' janchtiy njacjijp'ijxim miid tzig'iñ jihui'ñ je tzaachypi co anajty Dios xytiydunim, e xypidaacim mijjinjoty huidibi yajhuindigoydähuamb Dios ymidzip.

²⁸ Co pin cacuyduun Dios ycötujcin huidibi Moisés yjayhui'm, e jim metz o tugüg testigo co yjadu'nity, yajmoy je' y'o'cin ca' miid'ajty ti pa'ayoohuin.

²⁹ ¿Nej miich ajcxy minaangixy? ¿Nej cay jac'öctiy je tzaachypi mihuaad'ajtcixy? Je pinjaty ca' ixa'ñ Dios y'ung etz nixiici yajxiici Cristo ñi'py huidibi yajpocyñihuaatzp, jadu'n nej je jemybi ayuc ymina'ñ huidibi Dios yajhui'm. Etz nañ jadu'n ajcxy ni'ojyigixy Dios yEspíritu huidibi may'ajt oy'ajt tumb miid je' ajcxy.

³⁰ Nejhuuyim co je Huindzin Dios ymina'ñ: “Ich xypatp ndzaachytunipyich jäy ajcxy miid ypocy ycixpi. Ich yi' nyajcomidohuipy ajcxy ypocy.” Etz nañ jadu'n yjaybetyity ma Dios ñecy: “Yi Huindzin Dios yi' yjäy tiydunipy.”

³¹ ¡Ooy chach mij y'ayo'nity pen je Dios juugypi xychaachytunim miid ajt nbocy ycixpi!

³² Per ajihuuyigixy miich ajcxy je xi je tiempo tibi ñaxy, je taabi miich anajty ajcxy ti xycidigiyigixy je tiy'ajt janchypi, ñipatyp je'

anajty nej tüg tïcxin jajin ajcxy mïdity. Ti ooy mhuindinaaygixy mijptinaaygixy tzaachypi ayo'n mïd yi mmibijcin ycixpi.

³³ Nijëjity miich ajcxy ti myajhuingapxnajxcixy, e ti myaj'ojcixy mayjäyduum. Nañ jadu'n jacjadyii ti abaaticxy tzaachypi jadu'n nej je tïibi ajcxy ooy yajtzaachytungixy.

³⁴ Ti miich ajcxy myajtungixy pa'ayo'n ma pinjaty anajty pujxtigotyip, e janch agujc jotcujc ajcxy ti myajtungixy mecxtujcin co ajcxy xypijci tijaty anajty ajcxy mïd. Nejhuïyim co jüby tza-jpjoty miich ajcxy mïdity ti jaty jac'oybi huidibi huinixii huinïtiempo ijtp.

³⁵ Jacmijpidaaccixy Dios, ca' mjotmetzcïygixy. Co mmijpidáaccixipy Dios, huin'it ajcxy mbaadipy oybi may'amy ma Dios.

³⁶ Chojcpy co miich ajcxy myajtúngixipy mecxtujcin co mguydunaangixy nej Dios tzocy, e Dios xyajcïdigïygixip huidibi yi' ti ahuanïy.

³⁷ Jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ:

Tzojc, janch tzojc ymiinañ je huidibi tzonamb tzajpjoty, e ca'p je' jecyñity.

³⁸ Jadu'n Dios yminañ:

Pinjaty ïich ti ngöbicy co ytudägyjäyity, tzinähuip je' mïd ymibijcin. E pen ixtigïhua'cp ma ymibijcin, ca' jadu'n njotcujc'adipyich mïd je'.

³⁹ Ca'p ïich ajt njëjity huidibi ixtigïhua'cp ma nmibijcin, e ytigoy y'alma, je' ïich ajt pin mibijcp, e jadu'n n'alma paadipy nïdzoocin.

11

Yi mibijcin

¹ Jotcuje nayjihuiyim jadu'n co huidibi nmibijcim janch yi', oy co ca' n'ijxim. Je huidibi nmibijcim je' xymooyim jotcuje'ajtin mid huidibi njijp'ijxim ma Dios. Je huidibi nmibijcim nejhuuiyim co janch janch jadu'n, oy ca' n'ijxim.

² Com mid co ajt nmij'ap nmijteedy ajcxy mibijci Dios y'ayuc paady Dios cobijcy ajcxy jadu'n nej tudagyjya.

³ Mid ajt nmibijcin ycixpi nejhuuiyim co Dios oyduñ tũg'ociy huidibi jii'ajtp mid y'ayucti'ajty, jigix huidibi cham n'ijxim je' yi' yaj'oyiy huidibi ca' yaj'ixy.

⁴ Mid co Abel mibijcy Dios, paady Abel ymoy Dios huindzigi'ñ jac'oybi ca'ydi Caïn, e Dios cobijci Abel yhuindzigi'ñ, e mid je' ycixpi Abel ooy ycömaybidzimy ma Dios co anajty ytudagyity. E jadu'n oy Abel ti yja'o'cini, jadu'n nipaady nej jihuiy yjacmiydagyñi chambaad. Com mid je mibijcin huidibi anajty ymid yejc ijxpejt ma ñch ajt.

⁵ Mid co Enoc mibijcy Dios paady yajnicxi jadũgpi tzinaydac ni yca'o'cy, ni ca' ajcxy paty, com Dios anajty ti yajnicxyii. Jadu'n ymina'ñ ma yjaybetyity ma Dios ñecy, ca'ni anajty yajnicxyii: "Dios jäygidacpy anajty Enoc chinaayin."

⁶ Pen ca' mid'ajtim mibijcin ni jadu'nyi, ca' Dios jäygidagy ajt ndzinaayin. Com co nmihuingonaanim Dios, hue' tzocy co nmibijcim co Dios yjiijity, e co yaj'ahuimbidity oybi mid pin mibijcip.

7 Miiid co Noé mibijcy Dios, paady Dios ñimaayi jayijp co ytuna'ñyii yjada'ñyii mijñigom huidibi anajty ca'ni yaj'ixy. Co Dios ymigapxi, chi Noé yjotmaybaady e yaj'oyiy je barco ma yí' etz y'ung y'anäg ñigomdzögipy. Miiid co anajty Noé miiidity mibijcin, paady yajpocycäy je naaxhuiñjyäy ajcxy ca'pi ymibicy. Chi Dios cöbijcy Noé jadu'n nej tudägyjäy miiid co mibijci Dios y'ayuc.

8 Miiid co Abraham anajty Dios mibicy, paady Dios yhuin'ijxi e ycapxymidouhui. Chi je' chooñ ma ñaax ycajpin ñicxy ma je it lugar huidibi Dios anajty möhuaanip co je'adiyib. Choñ, ni ca' anajty nejhuüy ma ñicxy.

9 Miiid co Abraham mibijcy Dios, paady chinaydacpijcy nej tüg huingjäy ma je naax huidibi Dios yaj'ahuaniiyi, huidibi ca' yjéjity. Chinay ma huittijc, nañ jadu'n ajcxy y'idiiich Isaac etz Jacob huidibi ajcxy nañ jadu'n Dios yaj'ahuaniiyi je naax.

10 Abraham je' anajty y'ahuijxyp mina jébi chinaydacpijcy ma Dios y'it ylugar huidibi jadu'n nipatp nej tüg cajp huidibi miiid y'ijx ta'tzpijcy y'oyduñity, je huidibi Dios ñihuinmayiiy, je huidibi Dios yajcojy yaj'oyiiyb.

11 Sara hue' anajty pumäy, ti anajty ymijäyiiyñi, ti ñajxni tiempo mina jébi y'ung'ixy. Per miiid co mibijcy Dios y'ayuc huidibi ti ñimaayi co y'ung'ixa'ñ anajty, chi paty mijaa co y'ungdzimigip. E chi y'ung'ijxy com ymibijc co Dios anajty cuyduna'ñ tiibi ahuaniiy.

12 Miiid tügpi jäy, je Abraham, ti choondacy tügpicy y'amigügtijc huidibi oy ti ymayiiy. Abraham, oy anajty je' ti yjahuingoni mina y'ögaani, chi

ooy y'ung y'anäg, y'ap'ung y'apmang janchmay paty, jadu'n ymayity nej madza' etz ymayity nej pu' ma mejypa', janch ni ycamicho'nity.

13 Tüg'ócay je jäy ajcxy huídibi ya yajnimiydacp, öctay ajcxy ni ycacídigiyyi je tzinaydac huídibi anajty Dios ti yaj'ahuaníyii. Míid co ajcxy mibijcy Dios, paady nejhuíy ajcxy co jacjiini Dios ymöhuiyb je huídibi ti yaj'ahuaníyii. Com ymibijc ajcxy Dios, paady jotcuyc ñayjihuiyi co Dios möhua'ñyii jacjiini huídibi ti yaj'ahuaníyii. Yminañ ajcxy co anajty y'adzinaaygixy ya naaxhuiñ.

14 Pinjaty jadu'n minamb co adzinaaybi ajcxy yajpaady, hue' yajhuimbídzimy co chinaydac yjugy'ajttac ajcxy y'ixtaayb.

15 Co ixypy ajcxy jäymejtzó'cigixy je naax ma anajty ti choongixy, janch ycahuimbijty ajcxy jim jadüg'oc.

16 Per je' ajcxy nígi anajty nijot'ajtcixy it lugar jac'oybi, je' je' je' tzejpjotypi. Míid jada ycixpi Dios ca' yi' cho'yduñ co ñaydijyii Dios ma je' ajcxy. Com ti ní'ixíyí ajcxy chinaydac jiiby tzejpjoty.

17 Abraham mibijcy Dios, e co Dios Abraham y'ixmajtzi, chi yajmiiñ Isaac co anajty yajhuindzígihua'ñ Dios. E janch cixyjot je y'ung tügpajc anajty yecy, je y'ung huídibi Dios ti yaj'ahuaníyii anajty.

18 Dios ñimay Abraham co míid Isaac míid'ada'ñ may y'ap y'oc.

19 Abraham yhuinmaayb anajty ooy co Dios tügpajc cötujcmíidip yajjugypigipy öcipyi. Paady jébi ñich ajt nminaanim co Abraham ycídigiyyi jadüg'oc y'ung co anajty ti yjugypicy co anajty ti y'ögy.

20 Isaac mibijcy Dios, paady Isaac Dios mibijctzoy mïd Jacob etz Esau ycixpi co huen ajcxy oybi paadip ma je tiempo huidibi mim cidacni.

21 Jacob ymibijcy anajty Dios, paady co anajty y'ögaani, chi ahuaniiy conuucxin ma nidüg nidüg José y'ung y'anäg. E jadu'n Dios ooy huindzigiiy ojadajty yam ñaygodajc'adyii mïd ytajc co anajty ooy ti ymijjäyiyñi.

22 José co anajty Dios mibicy ma anajty y'ögaani, yminañ co Israel jäy ajcxy anajty ypidzimaangixy comjegy jim Egipto, chi yajhu'i'my tiy'ajt nej ypaic ytuniiyb co anajty choñ ajcxy jim Egipto.

23 Mïd co anajty ajcxy mibicy Dios, paady co Moisés yma'xung'ajty, chi ytaj yteedy yützi tugiiig po'. Com co ajcxy ijxy co anajty ooy y'oyity je ma'xung, ca' ajcxy anajty tzigiy je rey y'ane'min co anajty yaj'öctähua'ñ tüg'öciy ungma'xung yëydijcpi.

24 Mïd co Moisés mibijcy Dios, paady co oy ymij'anäccojni, ca' tzojcy co ñaydijiiyb co rey ñix y'ung'adiib.

25 Hue' janchtiy Moisés niigi nijot'ajty co ayo'n tzaachypi minaxipy yajnaxipy quipxy mïd Dios yjäy, ca'ydi co nixondägipy je jugy'ajtin ma je rey ytiyc huidibi Dios ca' jäygidägy.

26 Moisés niigi ñayjihuiyi jotcuyc co tzaachypi ayo'n anajty minaxy yajnaxy mïd Cristo ycixpi, ca'ydi co mïd'ajttähuiipy jugy'ajt comeñ'ajt jim Egipto. Com Moisés ti anajty yhuinma'ñypidägy co Dios yega'ñ je oybi.

27 Mïd co Moisés mibicy anajty Dios paady choñ jim Egipto, ni catzigiy co anajty rey yjotmädy,

jadu'n y'ijty tudägy nej jihuïy ixy je Dios ca'pi yaj'ixy.

28 Mïid co mïbijcy Dios paady Moisés tuuñ je pascuaxi, chi ni'ane'mdïiy co huen tijc'aguu tüg tüg yajni'pyïy, jigix co je ángel huidibi yaj'öcp, ca'p je' je israelitajäy y'ungoob yaj'o'cipy.

29 Mïid co ajcxy mïbijcy Dios paady je israelitas ajcxy yajnaxxy je tzaptz mejy jadu'n nej jihuïy ñajxcixy huindïztuuy, e co ajcxy je Egipto jäy nañ jadu'n yjanaxañ, cijx ajcxy ñi'o'ctäy.

30 Mïid co ajcxy mïbijcy Dios, paady ycidäday je poch ma je Jericógajp, taab anajty je israelitas ajcxy ti jühuidijtcixy huixtujc xi.

31 Mïid co Rahab, je töxyjäy jibic tzinaaybi, mïbijcy Dios, paady ca' y'o'cy quipxyi mïid je huidibi anajty ca' capxymidoogixy Dios. Com co je' yajjättacy ma ytijcin je huidibi anajty ti choongixy ma Israel jäy ajcxy anajty yajpaady, co anajty ayüch ameech yajcïyöygixy yajtecyöygixy Canaán naaxjot.

32 ¿Ti njacmïydägibich? Nyajtigoy'idaamybich tiempo co nimïydägibich Gedeón, Barac, Sansón, Jefte, David, Samuel, e jacjadyii Dios y'ayucnajtzcapxiybi.

33-34 Mïid co ajcxy mïbijcy Dios, paady ymïmadac ajcxy ymïdzip canaag picy, ane'my ajcxy yajxon yi cajpjäy, ypaat ajcxy pubejtïn huidibi Dios anajty ti yaj'ahuanïiyigixy. Yaj'adujc ajcxy caa y'ahuac, yajxeem ajcxy jïn huïdi anajty ooy ymïjity, tzooc ajcxy co anajty yaj'ögaangixy mïid espada. Pinjaty anajty pumäyip ypaat je' ajcxy ymïc'ajt ymïjaa,

mij je' ajcxy ooy y'ljtcixni ma chiptungixy, e ymimadactay ajcxy maymidzip.

³⁵ Jim anajty töxyjäy yjajtigixy huidibi ajcxy c'idigiiyi y'ung juugy huidibi anajty ti jugypicy co anajty ti y'ögy. Jadyii ajcxy y'o'cy ahuoni' agidzi', ca'p ajcxy paty nidzoocin. Jadu'n ajcxy paty o'cin, jaydëbi patcixy jugy'ajtin etz tzinaayim jac'oybi ma Dios.

³⁶ Jadyii Dios y'ayucnajtzcaxiiybi ooy ñixiici yajxiici, yajc'ajty, etz tzumy mach ypujxtijc'iñäy.

³⁷ Jadyii Dios y'ayucnajtzcaxiiybi y'o'cy ajcxy tzaagögäch, jadyii yaj'ajidiiy ajcxy janch tim cup y'ijxmajtzi ajcxy, jadyii yaj'o'ci mïd espada. Ymiñ xyijpy xi yaa yhuidijtcixy ymïd ajcxy ñinïcx yüch mïd cöbixy'ac etz mïd chivo'ac, ayooob jäy ajcxy, jotmay mïd, yajtzaachytungixy yajca'oydungixy.

³⁸ Yi jadu'mbi Dios y'ayucnajtzcaxiiybi ajcxy ni je naaxhuiñyjäy anajty camihuaadity. Mïd ymidzip pahuidijtcixy, paady yhuidijtcixy anajty titznaaxtuum etz yuugjoty, chinaaygixy naaxpa'tci'py etz majaty ang.

³⁹ Nidüg'ócïy je' ajcxy oy cömay ajcxy yjanajxy mïd co mibijcy ajcxy Dios, ca' ajcxy paty tiibi anajty Dios y'ahuanïy.

⁴⁰ Com Dios jac'oybi je' anajty yegamyb mïd ñich ajt, paady ca' ajcxy paty je oybi tiibi Dios y'ahuanïy. Ti anajty Dios nihuinmayïy co yajca'pxaani yi' ajcxy ytudägy'ajtin quipxyi mïd ñich ajt co Cristo y'o'cy mïd ñich ajt nbocy ycixpi.

12

Tzoc ñch ajt nhuinma'ñybi daacim ma Jesús

¹ Com nm̄d'ajtm canaag ijxpejt nej jāy jecy'ajty mibijcy Dios, paady #ch ajt jadu'n nipaady nej jihuiy huinduy jajixci'py nm̄d'ajtm jāy huidibi ti yajniguëxigy ymibijcin. Paady ycixp tzoc ahuing pidaacim je huidijaty xy'adzijpim ma ajt nmibijcin, e nañ jadu'n tzoc ahuing pidaacim je pocy huidibi xyajhuinma'ñydidgooyim, e tzoc naymic'ijxim cuydunim yi tiy'ajt m̄d mecxtujcin ma ajt ndzinaayin, jadu'n nej jāy ñaymic'ijxigixy co nayboyicquípxigixy.

² Tzoc nhuinma'ñybidaacim ma Jesús. Jim ijxpejt nbaatim ma Jesús nej jēbi nmibijcim Dios. Jesús yi' je' ti xyajnejhuuiyim Dios ytiy'ajt. Yi Jesús yi' y'ayoo anajty ma je cruudz, ni ca' yi' tuñcuendi je jadu'mbi o'cin oymidzo'yduunip. Com co Jesús ñejhuuyb anajty co jadu'n y'oc'ayoohuipy, chi ypaadipy jotcujc'ajtin ma Dios y'ane'my. E cham je' yajpaady ma Dios ymijc ma Dios y'ane'mdac.

³ Huinmaaygixy miich ajcxy je Jesús y'ijxpejt, nej pocyjäydijc chaachytuungixy etz ñi'ojiiygixy, etz ca' y'ixaani, paady ca' mdzjpcigixy ni mgamijotmetzciiygixy.

⁴ Ca'ni miich ajcxy ayo'n tzaachypi myajnaxy mabaad ni'py ajcxy mxibidyii jadu'n nej Cristo yjajty.

⁵ ¿Nej ti miich ajcxy mjäydidgooygixy je capxhuijin huidibi Dios ti xymooygixy nej jihuiy yci'm'ung? Jadu'n ymina'ñ ma Dios ñecy:

Miich n'ungich, ca' mbidägy nej jihuiy ca' ytim ytiijity je tzaachypi huidibi Dios m̄d xycapxhuijy, ni ca' mjotmetzcihuipy co xyaj'óipy.

6 Dios ycapxhuijpy yi' pinjaty chojcpy yjihuuyb.
Dios chaachytumby yi' ajcxy co ytundi gooy,
pinjaty yi' ti cöbicy nej jihuüy yci'm'ung.

7 Mímadaaccix miich ajcxy je castigo, com Dios
jadu'n yi' xymiidity ajcxy nej jihuüy yci'm'ung. ¿Nej
ji jada' tüg ung, e ca' yteedy chaachytunuyb co
ytundi gooy?

8 Pen ca' miich ajcxy Dios ti tzaachypi xymooygixy,
jadu'n nej yi' moy castigo tüg'óciy y'ungdiyc
y'anactiyc, ca' miich ixypy ajcxy Dios xy'ung'adyii
tiydudägy. Jadu'n miich ajcxy m'idipy nej tüg
pi'c'anäg huidibi yteedy ca' y'ixa'ñyii.

9 Jadüg nax, taabi anajty ajt nbi'cnity,
iich ajt ndeedy ya naaxhuiñ xy'ihuijim
xycapxhuijim anajty, e xychaachytuunim co
ca' ngapxymidoohuim nhuindzigiiyim ajcxy.
¿Nej co ca' huaad n'ijtim ane'my ma ajt ndeedy
huidibi tzajpjoty yajpatp? E jadu'n jëbi nbaatim je
jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina.

10 Iich ajt ndeedy ya naaxhuiñ xy'ihuijim xy-
capxhuijim anajty miid jada conbi jugy'ajt ycixpi,
jadu'n nej je' anajty ajcxy oy'ixy. Nañ jadu'n Dios
iich ajt xychaachytuunim miid ajt n'oy'ajt ycixpi
etz jigix nmid'ajtim huädz jot huädz huinma'ñ nej
Dios ymiidity huädz yjot huädz yhuinma'ñ.

11 Oy yjanchity co ca' ti tzaachypi ndzojcm
ma yam nbaatim je tzaachypi, com ooy
ndzajjihuiyim je tzaachypi, e ca' jotcuyc
nayjihuiyim. Per pinjaty ixpijcpí Dios chojcin miid
je tzaachypi ycixpi, chi je' yhuimbizimiygixy tüg
jugy'ajtin tüdägyipi etz jotcuycpi.

Je huidibi ayo'ngojp co Dios y'ayuc

ngacöbìgaanim

12 Paady miich ajcxy jotmicpijccix ma mmibijcin, jadu'n nipaadip nej jihuïy myajpidiccixy mgi' tibi y'anucxiyñi, etz mgoxcohuajc mic'ajt paady huidibi anajty ca' mic'ajt mïdity.

13 Ixtaaygix nii'aa tü'aa tiiybi ma mdzinaayin, jadu'n nipaadip nej jihuïy yi mdecy huidibi mädiip ti chögy, e camina jadüg'oc yhuuidip.

14 Tzinaaygix mïd oyjot oyhuinma'ñ mïd nidüg'óciy jäy. Ca' mdúngixipy ti tzip. Mïd'ajtcix tüg tzinaayin huätzpi, pen ca' jadu'n mdungixy, ni pin ca'ixipy je Huindzin Jesucristo.

15 Ooy cuenditungixp co ni pin cajjpyöydüdiipy je pubejtin huidibi Dios ti ahuanïy, jigix nañ jadu'n ni pin ycayajpaadiipy janch mät yjot yhuinmañ, e yajhuindigoydäy yajmättäy jacjadyii ymïgügtijc, tim jadu'n nej tüg ujtz ta'mbi ypa'mduñ.

16 Ni tüg miich ajcxy ca' huaad ti ayuc mïd'aty mïd huingbi töxyjäy huidibi ca' miich mdöxyijc'adyii. Ca' nañ jadu'n m'ixtijipy je ayuc huidibi Dios yajhui'my mïd miich ajcxy ycixpi, jadu'n nej y'idich Esaú. Mïd tüg caayin uucin Esaú toocnax je huidibi anajty möhuanip yteedy co y'unggoobity.

17 Miich ajcxy mnejhuïyb co Esaú tocy huiidi anajty paatip co japada'ñ je conuucxin huidibi anajty yteedy möhuanip, ca' jadu'n Dios cöbijcy, chi Esaú ooy yjayaaxni, per ca' anajty ñihuinma'ñ nej yjothuimbidiip mïd je' ycixpi tibi anajty tuñ.

18 Ca' miich ajcxy ti mjaty ti m'ixy, nej jecy'ajty yi israelitas ajcxy yjajty etz y'ixy co ajcxy mihuingoñ

je cop Sinaí ma anajty Dios ti pidägy mij jñn, ma anajty ooy yhuıdzucy yjidıty etz mijpoj mijtigoy ñaxy, ma anajty ooy y'agoodziy anaxy.

19 Ni mgamıdoy ajcxy je trompeta ni je Dios y'ayuc huıdibi anajty ajcxy je' migapxıp. Pinjaty je' mıdou je ayuc ypıjctzou ajcxy may'ajt co ca' huaad yjacmigápıgıxy com ooy anajty chıgıygyxy.

20 Je' je' anajty ycıxpi co anajty ca' mımadägaangıxy je ane'mın cötujcın huıdibi anajty mıamb: “Pin anajty ytecy pidacp ma yi cop, hue' yi' y'oyyaj'o'cnıty cögäch mıd tzaa o mıd quıpyjıpxu'ñ, oy ıxyıpy y'ıyujcıty.”

21 Oy chıgıyñı huıdibi anajty yaj'ıjxp, Moisés cı'm mınaan: “Tziyuuybıch yam mıd tziğı'ñ.”

22 Per mııch ajcxy jadu'n nıpaady nej jıhuıy ti mııhuıngoongıxy yi cop huıdibi yxıı Sıón etz je Dios juugypı ycajp. Je' je' je Jerusalén tzajpjoty pi ma canaag mıł je ángeles ajcxy yöymujccıxy.

23 Ti mııch ajcxy mııhuıngoongıxy ma ti yöymujccıxy je jaccömaaybi jäy huıdibi ajcxy yxıı cojaay ma Dios ñecy jııby tzajpjoty, je huıdibi ajcxy huın'ııb huıgapxtacp Dios. Ti mııch ajcxy mııhuıngoongıxy Dios je huıdibi nijuez'ajtp tüg'ócıy. Nañ jadu'n ti mııch ajcxy mııhuıngoongıxy je' ajcxy je oyjäydic y'espıritu huıdibi Dios ti yaj'ahuımbıjttäy tudägy.

24 Mııch ajcxy ti mııhuıngoñ yi Jesús, yi huıdibi xycodınaayım ma Dios mıd je jemybi cötujcın huıdibi Dios yajhuı'my mıd ııch ajt ycıxpi. Yi Jesús huıdibi mıc'ajtmoy je Dios y'ayuc jemybi, co ñı'py teemy yojcy mıd ajt nbocy ycıxpi. Yi Jesús co cı'm ñı'py teemy yojcy mıd jäy ajcxy ypocy ycıxpi, nıgi

oy yi' ca'ydi co Abel iyujc ñi'py teemy yojcy miid ypocy ycixpi.

²⁵ Paady ycixp ooy cuenditungix miich ajcxy, ca'ydi yaj'ixtijy Dios, je pin ti xyajmihui'mim jembyi y'ayuc. Je jäy ajcxy huidibi tzinay jecy'ajty, ca'p je' ajcxy chocy co ajcxy ixtijy Dios co jecy'ajty yjamigapxi ajcxy ya naaxhuiñ. O'ctiy ñch ajt ca' ndzoocim, pen nmooyim ajt njix je Dios, je pin y'ayuc xyajmihui'mim huidi tsoon tzajpjoty.

²⁶ Co Dios y'ayuc yejcy jecy'ajty, chi yajtziyuuy ooy naax. Jadachambi Dios ymina'ñ: “Jadügtecpajc nyajtziyuya'ñich je naax, e ca' nminaanim naaxti'ajty, nañ jadu'n nyajtziyuya'ñich je tzajp.”

²⁷ Co jadu'n Dios ymina'ñ: “Jadügtecpajc nyajtziyuya'ñich je naax.” Hue' yajhuinjihuüy co ytigoydähuipy huidijaty yücxp huidibi Dios yaj'oyiy, e je' huimip je huidijaty ca' yu'cxy.

²⁸ Paady je Jesucristo ycötujcin huidibi Dios xyajmihui'mim, ca' yi' huaad ytigoy. Tzoc yajnajxim Dioscojuyip miid Jesús y'ayuc ycixpi, e nyajmij'ajtim n'ojadajtim Dios miid tudägy'ajt etz miid huindzigñ nej je' jäygidägyin.

²⁹ Hich ajt nDios jadu'n yi' nej tüg jin huidibi nöctaayb tüg'óciy.

13

Nej jëbi nyajjägidaacim Dios

¹ Miich ajcxy huidibi mibijcp Jesucristo, ca' mjäydiogoogyixy co ajcxy mnaychójicixipy miñ xyipy nej jihuüy ajcxy mdügquëxyity.

2 Ca' ajcxy mjäy digóoygixipy co oyjäy'ajtín mdúngixipy miid pinjaty ajcxy xycojädiiyb. Miid co oyjäy'ajtín ajcxy tuuñ, chi nijëjity ajcxy yajjättacy ángeles ajcxy, ni ca' ajcxy huinjihuiy co ángeles anajty ti yajjättaaccixy.

3 Mjäy medzip ajcxy pinjaty tzumy'iñaayb mach'iñaayb jadu'n nej jihuiy miich ajcxy nañ jadu'n mdzumy'iñaaygixy mmach'iñaaygixy quipxy miid je' ajcxy. Jäy medzip miich ajcxy pinjaty tzaachypi ayo'n minajxp yajnajxp, com nañ jadu'n miich ajcxy miidity je ninicx huídibi jëbi y'ayoy.

4 Huen nidüg'óciy jäy huindzigiiygixy yajmij'ajtcixy je pijcín casada'ajtín. Huen je yëdyjc etz je ytöxyjc naymiidtzináaygixy yajxon, com Dios yi' tzaachytunipy pinjaty tundigooyb miid huingbi töxyjäy.

5 Ca' m'adzojccixy meëñ. Mijotcuje'ajtcixy ti ajcxy ii miid. Dios ti je' ymina'ñ: “Camina xii ñch miich ajcxy n'ixmadzipy, ni ñch miich ajcxy ngajäy digoyipy.”

6 Jadu'n jëbi nmīnaanīm agujc jotcuje: “Yi Huindzin Dios yi' xypubejtpich, ca' ndzigihua'ñich jäy nej xyjatuna'ñich.”

7 Jäy mejtzcix miich ajcxy je pinjaty ti xyñigohuajc'ajtcixy, je pinjaty ti xyajmīdmīydaaccixy Dios y'ayuc ytiy'ajt. Huinmaaygix nej je' ajcxy anajty ytuđägy'aty, padungix nej je' anajty ajcxy miidity ymībijcín.

8 Jadu'n nej Jesucristo oybi tuñ jecy'ajty, nañ tim jadu'n oybi tuñ chambaad, etz oybi tuna'ñ huinixii huinītiempo, ca' yi' yajtigadzip yi yhuinma'ñ ni mina.

9 Ca' miich ajcxy myajhuin'ingixy mïd canaag ixpijcin huidibi ca' ytügnaxity mïd Jesucristo ytiy'ajt. Nigi oy co ajt nbidaacim nhuinma'ñ ma je Dios y'ayuc, nej yi' xychojcin xyjihuiyim, nej yi' may'ajt tuñ mïd ich ajt. Ca' mbidaacim mhuinma'ñ ma je cötujcin huidibi adujcp nijëjity caayin uucin. Ni ti jotcujc'ajt ajcxy capaty pinjaty panixp yi jadu'mbi cötujcin.

10 Je judío tungmïdipi huidibi huindzigi'ñ tumb anajty ma Dios yhuittijc je jecyip, ca' yi' jëbi yjac-tuuni ma ich ajt nmïbijcin jadu'n nej Jesucristo tuñ huindzigi'ñ mïd ich ajt ycixpi.

11 Je judío mijtungmïdipi ma Dios ytijc ypidac iyujc ñi'py ma je Lugar Santísimo nej tüg huindzigi'ñ huidibi yajpocyñihuaatzp je mayjäy. Je iyujc ögy ñinïcx jiguem je' yajnögy, ca' jiiyity cajpjoty ma je Dios anajty huindzigi'yigixy.

12 Tim jadu'n nej je judío sacerdote yajnögy je huindzigi'ñ iyujc ñinïcx cajp ninaxy, nañ tim jadu'n Jesús paty tzaachy'o'cin cajp ninaxy jigix mïd je' yci'mni'py pocyñihuädzip je mayjäy.

13 Tzoc mijpidaacim je Jesús tibi y'ögy cajp ninaxy mïd ich ajt nbocy ycixpi. Tzoc minajxim yajnajxim je canayyajmij'adii je canay'ixa'nii, tim jadu'n nej Jesús minajx yajnajx je canayyajmij'adii je canay'ixa'nii.

14 Ya naaxhuiñ ca' ya ajt nmïdity tüg ciudad ma jëbi n'ijtim huinixii huinitiempo, je' ich ajt njijp'ijxim je tzinaayin huidibi miimb cidaacp.

15 Paady ycixp chojcpy co Dios n'ojadajtim nmïbijctzoohuim jabom jabom huinixii mïd Jesucristo yxi. Co jadu'n n'ojadajtim nmïbijctzoohuim Dios jadu'n nipaady nej tüg huindzigi'ñ nmooyim.

Tzoc ii mibijctzoohuim, tzoc ojadajtm mïd ajt ngi'm'ahuac ngi'm'ayuc.

16 Ca' mjäydidigóoygixipy co oybi mdúngixipy etz naybubéjtigix naybudigíyigix miñ xyipy. Co jadu'n mdúngixipy jadu'n nipaady nej tüg huindzigi'ñ ti myejccixy ma Dios huidibi yi' ooy jäygidägy.

17 Capxymidoogix pinjaty xyñigohuajc'ájtci xp etz yajmij'ajtcixp, com yi' miich ajcxy xycuend'ajtip yi' m'alma. Nejhuüyim co ciyegaangixy ycuendi ma Dios nej ajcxy ti xycuend'aty. Pen oybi miich ajcxy mdumyb mïd yi' ajcxy, jotcuyc ajcxy ñajjihuihuüyb. Pen jibic miich ajcxy mduñ mïd yi' ajcxy, tajip mayip ajcxy. E pen yi' ajcxy tajp maayb, chi miich ajcxy ca' ni ti jotcuyc'ajt mmïd'adipy.

18 Mibijctzoogix Dios mïd ïch ycixpi etz je pinjaty xymïdhuidijtpich. Jatytim naymic'íjxibich tudägy nduuñich ma tüg'ócay ïch ndung, paady ycixp jotcuyc nayjihuiüijich.

19 May'ajt nbijctzooybich ma miich ajcxy co Dios mmibijctzoogix mïd ïch ycixpi, jigix Dios a'ixihuiipy co nícxibich tzojc ma miich ajcxy.

Oy'ajt etz capxpocxin huidibi cogixiyñip je necy

20 Dios nmibijctzooybich mïd miich ajcxy ycixpi. Je Dios huidibi yajjugypijc jadüg'oc ïch ajt nHuindzin Jesucristo co y'o'cy, je huidibi cuend'ajtp je maymibijcpidijc. Co Jesucristo ñi'py teemy yojcy, chi mic'ajt moy je jemybi cötujcin huidibi Dios ti xyajmihui'mim. Dios ti pidägy Jesucristo jadu'n nej je cuend'ajtpi jac'oybi ma je

maymibijcpidijc. Jadu'n yi' nipaady nej tüg cöbixy cuend'ajtpi huídibi cuend'ajtp may ngöbixy.

²¹ Je Dios huídibi xyajjotcuyc'ajtm je' huen xyaj'ahuimbijtcixy huädz etz oyjäy ma tüg'óciy ajcxy mmibijcin etz ma tüg'óciy ajcxy mdzinaayin, jigix ajcxy mdunipy nej yi' tzocy. Dios huen tuñ ma ñch ajt njot nhuinma'ñ mñd Cristo ymic'ajt nej yi' tzocy. ¡Huen Cristo y'idipy mij cömay huinixii huinítiempo! Amén. Jadu'n jada.

²² Nmüggtijc, nbijctzooybich may'ajt yajtungixy mecxtujcin ma jada ayuc capxhuijin. Ti ajcxy ii con nijayiygixy.

²³ Nejhuüyigix miich ajcxy co ajt nmügüg Timoteo y'ity ahuätztuum. Pen tzojc yjädy ya ma nyajpaadyich, chi yi' xymñdnícxibich co ñch anajty miich ajcxy nicxy n'ijxcixy.

²⁴ Nguejxpyich ngapxpoocxin ma nidüg'óciy pin ajcxy xyñigohuajc'ajtp etz je migügtijc ajcxy huídibi mibijccixyp. Je migügtijc huídibi ajcxy yajpatp ya Italia yquejxyp ajcxy capxpoocxin ma miich ajcxy.

²⁵ Dios ajcxy xyconuucxip nidüg'óciy miich ajcxy. Amén. Jadu'n jada.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán **New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe,** **Coatlán)**

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f